

ŠVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) XLVI (40)

Štev. (No.) 47

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

3. decembra 1987

Govor dr. M. Kremžarja

Dragi rojaki!

Današnji shod smo pričeli z istimi besedami, s katerimi so naši predniki pričevali katoliške shode skoraj sto let. Hvaljen bodi Jezus Kristus! To je pozdrav pa tudi program slovenskih katoliških shodov doma in po svetu. V teh besedah je povzet naš osebni smisel, je zajeto poslanstvo naše skupnosti, ter naposled tudi končni program slovenskega naroda in vseh narodov na zemlji. Vse, kar je, ima kot zadnji namen: slaviti Gospoda.

Vendar, kako naj slavimo Gospoda? Kako naj Mu damo čast mi, njegove stvari, v sedanji dobi, v teh razmerah? Izbira je lahka. Stvarnika moremo častiti le s tem — kar nam je On podaril. Slavimo Ga s tem — kar smo.

Njega, ki je Oseba — slavimo kot osebe; ponosni, ker smo po Njegovi dobroti, svobodno, razumno, nepovljivo bitje, odsev Njegove podpore; pa bedni in skrušeni, ker vemo, da smo tega daru nevredni. (GS 12; 13)

Njega, ki je Duh — slavimo z umom, v duhu misli in v globini srca, kjer je pričetek naših odločitev. Izkazujemo mu hvalo in zahvalo tako, da Mu posvečamo vsa spoznanja, pa tudi še nedognane in skrite misli ter ga prosimo, naj dá med temi mislimi rasti le tistim, ki so v skladu z Njegovim Stvariteljskim načrtom.

Njega, ki je Beseda — hvalimo z besedo, ki nam jo je On podaril. Hvalimo ga z našo, s slovensko besedo, s katero so slavili Gospoda rodovi pred nami in ki bo zvenela v zboru hvalnic, vse dokler bo naš narod hotel živeti.

Njega, ki je Dejanje — poveljujemo s svojimi deli. Kadar so ta v skladu z naravo, se kot izraz ustvarjalne volje svobodnih oseb dvigajo Stvarniku v čast. Delo naj združuje v sebi upravičeno iskanje osebne koristi s skrbjo za blaginjo bližnjega, da bo kot resničen izraz človeške solidarnosti hvalospjev nebeskemu Očetu.

Shod katoliških Slovencev v Argentini je kakor vzpetina na naši romarski poti skozi čas. Ozremo se po prehojenih razdaljah, pokličemo si pred oči svoj končni cilj, pa presojamo lastne slabosti in sile, ko se pripravljamo na nadaljnji korak.

Preteklost več ko štiridesetletnega zdomstva ni bila lahka. A z božjo pomočjo in s priprošnjo slovenskih mučencev smo ohranili zvestobo. Zmota in sistem, ki sta nagradila na slovenski narod nesrečo bratomorne vojne, krvavo preganjanje in zatiranje osebne svobode, končno propadata. Za seboj puščata opustošenje, zmedo in dvom.

Poglavitna nevarnost sodobnosti ni več nekdanje borbene brezboštvo, z zmoto o bodočem zemskem rajju. Danes so ogrožene vse vrednote zaradi posplošene brezbriznosti. Premnogih bodočnost ne zanima več. Hočejo le sedanost, v sedanosti pa ugodje, brez napora, vse in takoj. Pred podobno nevarnostjo stojimo danes Slovenci bodisi na svoji zemlji bodisi v svetu.

Čeprav je zunaj naše skupnosti res tudi veliko dobrega in zanimivega, gre za preprosto dejstvo, da ni mogoče ohranjati lastnih vrednot brez odgovedi, ker je naš človeški čas — omejen. Ne moremo se posvečati vsemu, niti vsemu dobremu ne! Sprejeti moramo resničnost svojih omejitev in usmerjati delovanje v skladu s tem spoznanjem.

Ko se ozremo v bližnjo prihodnost in v razmere, ki nas obdajajo, nas pogled navda s tesnobo. Zdi se, da se svet pogreza v mrežo zmot in nevzdržno polzi v novo poganstvo. „Globeke in nagle spremembe“ v človeštvu, o katerih govori II. vatikanski cerkveni zbor (GS 4, 2), se zde, da vodijo vedno dalj od Boga in od človeške vzajemnosti.

A ni vse temno. Cerkveno učiteljstvo pod vodstvom papeža Janeza Pavla II. je jasno in nedvoumno. Ob njem se spomnimo Jezusovih besed: „Zaupajte, jaz sem svet premagal!“ (Jan 16, 33)

Kot vedno bo držalo tudi v prihodnosti, da je boj za vrednote zmagovit le tedaj, kadar smo v tesni povezanosti z Njim, ki je najvišja Vrednota in vir vseh vrednot.

On, ki nam je naročil: „Bodite popolni, kakor je popoln vaš nebeški Oče“ (Mt 5, 48), nas s tem uči, da bodimo do sebe zahtevni. Brez zahtevnosti ne bomo dosegli ničesar, ne v naravnem ne v nadnaravnem redu. Vendar, ker Kristus pozna našo slabost, vemo, da skrivajo njegove besede tudi obljubo opore. Kadar se trudimo in zahtevamo od sebe vse, bo milost božja dopolnila našo slabost.

Od tod vodilo za reševanje naših konkretnih težav.

Zastaviti si moramo visoke cilje v naravnem in nadnaravnem redu.

V vsakdanjem, poklicnem in kulturnem življenju se trudimo za kakovost, na področju vere pa za resnično zavzetost in globino. Poklicani smo k svetosti, ki je edina pot do osebne sreče pa tudi največji doprinos k uravnovešenemu družbenemu življenju.

Poklicani smo k preroški službi (LG 12), ki naj jo, po besedah škofa Krambergerja na zadnji sinodi v Rimu (9. 10.), opravljamo kot priče božjega kraljestva v svetu. (O. R. šp. iz. 1. 11. 87 s. 11)

Živimo na prelomnici časov in naša vera, naše upanje in naša ljubezen bodo postavljene na preskušnjo. Vendar ne bojmo se, ker z božjo pomočjo bomo kljub slabosti močni. (GS 13, 2)

Katoliški shod nam kaže pot v smeri resničnih vrednot.

V svetu, ki zanika vsak red in katerokoli vrednoto, je naša naloga, da uredimo vrednotenje sami v sebi ter da ta božji in zato tudi naravni red posredujemo tistim, ki ga ne vidijo. Za današnje družbo je značilno, da jo sestavljajo množice, ki od vrednot — beže. Glavno gibalno naše dobe je beg. Beg pred resničnostjo in beg pred odgovornostjo. Človek se zateka v utvaro drog, aktivizma in množične anonimnosti, da se ne bi srečal s konkretno odgovornostjo, ki jo izžareva dragocenost lastnega križa.

Sprejeti svojo osebno resničnost in z njo poslanstvo, v okviru slovenstva, krščanstva in politične emigracije, pomeni za nas, v teh razmerah, sprejeti svoj križ.

Kdor pa pred svojim križem beži, po navidezno lahkimi poteh življenjskega materializma, zapade v odvsnost težjih, brezupnih in smrtonosnih bremen.

Življenje iz vrednot ali beg v smrt, to je edina izbira!

In katere so vrednote, ki terjajo od človeka naporov, odgovedi in celo — junaštva? Ob tem vprašanju se ločijo pota, se razcepijo svetovni nazori.

Za kristjana je odgovor jasen in nedvomen: v vesolju, na zemlji in v globini srca gre prvo mesto Stvarniku. Med stvarmi tega sveta pa pripada po božji volji prvenstvo človeški osebi.

Vsak človek je sebi najbližji, a kristjan ve, da mora ljubiti bližnjega kot sebe. „Vsakdo mora na svojo bližnjega brez izjeme gledati kot na svoj drugi jaz.“ (GS 27, 1) To je osnova človekove vzajemnosti, ki predstavlja temeljno družbeno vrednoto.

Družina, ki jo konstitucija „Lumen gentium“ imenuje „domača Cerkev“ (LG 11), je kraj, kjer se poraja ljubezen in z njo življenje. Staršem in otrokom je dom neprestana „šola za bogatitev človečnosti“ (GS 52, 1). Gre tedaj za vrednoto, ki je za človeka nenadomestljiva; na njej sloni

II. KATOLIŠKI SHOD

Vsem slovenskim rojakom!

Slovenci v Argentini, zbrani na svojem II. Katoliškem shodu, pozdravljamo vse rojake, ki z dobro voljo sprejemajo krščansko pojmovanje o vrednosti človeka in zamisel o ureditvi družbe. Vabimo jih, da vsi skupaj z molitvijo in delom poglobljamo osebno in družinsko krščansko življenje in pomagamo k razživljanju duhovnega osvobodilnega razvoja v Sloveniji, da se uresničijo težnje po odpravi krivičnih razmer in vzpostavijo družbeni pogoji, v katerih bodo vsi pripadniki slovenske družbe lahko prosto izpovedovali svojo vero in vplivali na uvajanje krščanskih načel v zasebno in javno življenje.

Buenos Aires, na praznik Kristusa Kralja, 22. nov. 1987

V slovenski zgodovini so imeli katoliški shodi velik pomen; na njih so se namreč pregledovale in načrtovale smernice za bodočnost. Tudi mi v Argentini smo pred leti na I. shodu zgradili smer poti, po kateri naj bi se razvijalo naše življenje.

Letos, 22. novembra, pa smo se Slovenci v Argentini zbrali na svojem II. katoliškem shodu, ki nam dá novega zagona.

V Cerkvu Marije Pomagaj se je pričel shod s slavnostno mašo, ki jo je daroval msgr. dr. Alojzij Stare ob somaševanju slovenskih dušnih pastirjev. Med pridigo je msgr. Stare navezal misli, kako je naš prvi namen, da služimo Kristusu in z njim večno živimo v nebesih. Pri maši je pel naš reprezentativni zbor Gallus pod vodstvom ge. Anke Savelli Gaserjeve.

Po maši se je slavje nadaljevalo v veliki dvorani, ki sta jo bogato in prijetno okrasila in pripravila Tone Oblak in Stane Snoj, ki je tudi izdelal sliko Kristusa Kralja.

Shod se je pričel z mogočnimi pesmimi, ki so jih peli združeni mladinski pevski zbori s Pristave (dirigentka Anka Savelli - Gaserjeva), Slomškovega doma (lic. Tine Selan) in Našega doma v San Justo (Andrej Selan, ki je tudi dirigiral celotnemu zboru).

V uvodni besedi je cont. Milan Magister prikazal namen in pripravo shoda:

Katoliški shod je namerno snidenje starejših in mladih rojakov, da znova preverijo svoje katoliško mišljenje in slovensko zavest; da pregledajo svoje delovanje in raznanje; da se zazro v prihodnost svoje skup-

naša osebnost in družbenost, naša telesna, duševna in duhovna rast (GE 3).

„K sami človeški osebi pa spada, da se do prave in popolne človečnosti povzpne samo po kulturi, to je z gojitvijo in razvijanjem naravnih dobrin in vrednot,“ (GE 53, 1) opozarja koncil. Kultura v najširšem pomenu besede je tedaj visoka vrednota, ki pa raste le tam, kjer so človekove ustvarjalne sile svobodno, a smotljivo usmerjene. Čeprav je ustvarjalna iskra vedno osebna, pride kultura do izraza v človekovi občestvenosti. Odtod pomen družine in naroda za rast kulture, ki je v svoji različnosti in pestrosti končno last vsega človeštva.

Človekova kulturna dejavnost je neločljivo povezana z njegovo besedo — z jezikom. Materin jezik je vez rojaka z rojaki, čez prostor in čas; je ožilje narodnega občestva in naravna vrednota, katero je Bog zapupal vsakemu posebej.

Gre tedaj za izredno dobrino, s pomočjo katere se med seboj duhovno bogatimo, a katere obubožanje ima težke osebne in občestvene posledice. Res, pod vidikom večnosti slovensčina ni boljša od drugih jezikov; toda mi bi bili bistveno okrnjeni, pa tudi moralno odgovorni, če bi svoj jezik zanemarili in s tem spravili v nevarnost obstoj svojega naroda.

Slovensčina je istočasno zakladnica in trdnjava slovenstva!

nosti pa svojega naroda kot katoličani in Slovenci; da uvidijo poti, po katerih naj usmerijo svoje skupnostno življenje. Katoliški shod ima tudi namen povezati vse katoliško mišleče osebnosti, ki delujejo na verskem, kulturnem, političnem in drugih družbenih področjih sodobnega življenja.

Prvi katoliški shod v zdomstvu je bil leta 1952, kmalu potem, ko smo se znašli na za nas nepoznani ameriški celini in niti nismo mogli slutiti, kako daleč v našo bit bodo pogrnali sokovi te zemlje.

Po 35 letih z ganotjem gledamo nazaj. Uvidevamo, da smo kot celota ohranili svoje bistvo, spremenili pa smo se še v toliko, v kolikor so se tudi razmere med nami in okrog nas spremenile.

Novi časi pa nam postavljajo vprašanja, na katera moramo odgovoriti na sodoben način v luči večnoveljavni resnic in zakonitosti.

Prva misel na II. Katoliški shod se je utrnila l. 1982 ob proslavljanju 90-letnice prvega slovenskega katoliškega shoda, ki se je vršil l. 1892 v Ljubljani. Dozorela je ta misel l. 1984, ko nas je na shod sklical naš dragi pokojni msgr. Anton Orehar. Prvi posvet javnih delavcev 24. marca 1983 je zamisel sprejel. Msgr. A. Orehar je imenoval Pripravljalni odbor, kateremu sem imel čast biti predsednik.

Pripravljalni odbor je najprej zaprosil tiste javne delavce, ki že leta s svojim delom oblikujejo našo skupnost, naj se izrazijo, katera so pomembna vprašanja, o katerih naj bi moral katoliški shod razmišljati. Na podlagi teh predlogov je bila snov

Narod, ki povezuje družine v širšo naravno skupnost, je nosilec izročil in kulture skozi čas. Posamezniku daje narodno občestvo novo razsežnost in polet ter mu je v marsičem kot družina v velikem in človeštvu v malem. Je vrednota, ki sloni na skupnih koristih, a raste predvsem iz medsebojne ljubezni. Zato zanjo ni meja ne v času ne v prostoru!

Mejo zvestobe svojemu rodu je iskati le v globini človekovega srca. Zato, čeprav daleč od slovenske zemlje, se naša zdomska skupnost dobro zaveda vraščeniosti v slovenskem narodu pa pravice in dolžnosti, ki iz tega izvirajo.

Prepričani smo, da ima vrednota osebne svobode svoje dopolnilo v svobodi naroda.

Vsak narod ima neodtujljivo pravico, da svobodno odloča o svoji usodi in da živi v zboru narodov kot enakopraven političen subjekt. Nihče ne dvomi, da Slovenci imamo moralno pravico do samoodločbe, a to pravico smo dolžni tudi uporabljati. V svetu, kjer se narodi sicer vedno jasneje zavedajo medsebojne odvisnosti in potrebe po mednarodni vzajemnosti (GS 57, 6), je državna samostojnost bistvena dobrina, ki omogoča narodu, da se lahko odgovorno odloča za tako družbeno ureditev, ki bo v skladu z njegovimi značilnostmi pospeševala rast posameznikov ob splošnem kulturnem in gospodar-

razdeljena po odsekih, ki so nato na svojih sejah, razširjenih po še drugih sodelavcih in strokovnjakih, pripravili osnovno „Gradivo“, ki je bilo dano v splošno obravnavo, ko je bilo objavljeno v septembrski številki lista „Duhovno življenje“. Po novih pismenih predlogih in priporočilih je Pripravljalni odbor naprosil naše poglavitne ustanove, da so v okviru svojih sestankov, pa z izrecnim namenom, da se posvetijo snovi katoliškega shoda, nudili vsem rojakom možnost, da se javno razgovore in izrečejo. Mnogi zavzeti rojaki so tudi pismeno pokazali na vprašanja in stanje.

Odseki so znova upoštevali predloge, jih preučili, upoštevali pri izdelavi sklepnih izjav, katere bodo na današnjem zborovanju shoda predložili za odobrenje.“ Po teh uvodnih besedah se je shod nadaljeval.

V predsedstvo zbora so bili izbrani: delegat prelat dr. Alojzij Stare, dr. Marko Kremžar, superior Ladislav Lenček CM, Božidar Fink, ga. Pavlina dr. Dobovškova in predsednik Zedinjene Slovenije Lojze Rezelj, ki je zborovanje tudi vodil. Iz zborovanja so bila poslana pozdravna pisma sv. očetu Janezu Pavlu II., slovenskemu metropolitu dr. Alojziju Šuštarju in vsem Slovincem.

Slavnostni oziroma bolj načelni govor je imel dr. Marko Kremžar. Njegov govor objavljamo v izveščku na uvodnem mestu.

Sklepne izjave so nato podali o versko nravnem življenju dr. Alojzij Stare, o narodno družbenih vprašanjih Božidar Fink, o kulturi Ladislav Lenček, o družini Kristina in Tomaž Rant, o mladini Pavlinka Korosec in Dominik Oblak, o naših Domovih, organizacijah in ustanovah Jure Vombergar.

Sklepne izjave objavljamo v celoti na 3. in 4. strani.

II. katoliški shod se je nato zaključil s pesmijo Povsod Boga, ki je mogočno donela po vsem prostoru. Zaključeno je bilo sklepno zborovanje, pričelo pa se je prizadevanje, da se te izjave prenesejo v stvarnost in v delovanje vseh naših slovenskih vernikov v Argentini. To pa je delo nas vseh. In pri tem naj nam Bog dá svojo pomoč.

skem razmahu. Le na ta način je zagotovljena prava skupna blaginja (AA. 14), ki vsebuje ne le osebno, marveč tudi narodno teženje po polnosti (GS 74, 1).

Živimo pa istočasno tudi v „duhovnem in vidnem“ občestvu svete Cerkve (LG 1, 8). Udje smo skrivnostnega telesa Jezusa Kristusa (LG 1, 7), ki ga s telesnimi očmi vidimo v pestrosti „božjega ljudstva“ (LG 2, 13).

Naša verska srenja v zdomstvu, list na slovenski vejici božje trte (LG 1, 6), nam predstavlja dragoceno dobrino. Omogoča nam v skladu z božjo zamisljivo harmonično rast v smeri naravnih in nadnaravnih vrednot. Po njej prejemamo milosti za življenje, v času in prostoru, kamor nas je postavil Stvarnik. Zavedamo se začasnosti vsega zemškega, a verujemo, da je prav to bivanje pogoj, da bomo nekoč mogli po božji dobroti prestopiti prag smrti, v polnost življenja.

Slovenci smo bili od nekdanj ponosni na svojo sposobnost in delavnost, ter smo s svojo delovno etiko postavili temelje tudi naši zdomski skupnosti. Kvalitetno in odgovorno delo je del naše narodne kulture in zato osnova zamisli „Slovenije v svetu“, to je slovenske aktivne prisotnosti zunaj meja naše zemlje.

Kot člani politične emigracije in potomci generacij, ki so doživele v

(Nad. na 3. str.)

Prepovedan spis

Počasi dobivamo tiste članke, ki so bili prepovedani in zaradi katerih sta bili zaplenjeni 12. številka mariborske Katedre in 26. številka ljubljanske Mladine. Priobčili smo celotno Sešeljevo pismo Pozderacu (pozneje ga je v cenzurirani obliki objavila 36. številka Mladine), sedaj pa pričelmo pismo Cirila Žebota v Mladini, zaradi katerega šestih besed je bila številka zaplenjena. Partija še vedno noče priznati, da je ona pričela državljansko vojno in bratomorijo! V naslednjih številkah bomo objavili še druge članke, zaradi katerih je bila tudi zaplenjena mariborska Katedra.

SPOŠTOVANI
GOSPOD UREDNIK!

Z običajno zamudo sem bil obveščten, da je MLADINA v letošnjih številkah 21 (5. junij), 22 (12. junij) in 23 (19. junij) pod skupnim zaglavjem „Pripetki k novejši zgodovini Slovenije“ v zvezi z usodo pokojnega Staneta Kavčiča v Vaši prireditvi pisala tudi o mojem obisku v Ljubljani avgusta 1968.

Kolikor sem mogel ugotoviti, je to bilo prvič, da me je katerikoli list v SR Sloveniji omenil, ne da bi me pri tem klevetal. Žal pa to hvalevredno spremembo moti en citat.

V 22. številki je MLADINA pod omenjenim zaglavjem ponatisnila pet odstavkov iz „Kardeljeve razprave na političnem aktivu Slovenije“ (25. in 26. avgusta 1969), kjer so govorili tudi o cestni aferi in mojem obisku v Sloveniji. Prvi štirje od navedenih odstavkov so ovinkarski, peti pa govori naravnost o „problemu, ki je nastal v zvezi z Žebotom“. V njem me je E. Kardelj med drugim oklevetal, češ da sem bil „politični šef najbolj fašističnega krila slovenskega klerikalizma in na koncu „črne roke“. Tak je bil način politične polemike z odsotnimi nasprotniki, ki jim je bila prepredena kakršnakoli možnost odgovora in javnih občilih SR Slovenije. (Na Kardeljeve napade name na omenjeni seji sem tedaj odgovoril v brošuri „Odgovor Edvardu Kardelju“, ki je izšla v Celovcu še pred iztekom leta 1969. Toda skoraj celotno naklado brošure je v celovški knjigarni, kjer je bila naprodaj, hitro pokupil „neki mladi gospod iz Ljubljane“ pod pretvezo, da jo bo razdelil v SR Sloveniji...) Ker je MLADINA Kardeljevo klevetniško trditev ponatisnila, ne da bi bila meni istočasno omogočila odgovor, menim, da jo je treba naknadno popraviti.

Po zgodovinskih virih, ki so dosegljivi tudi v sedanji Ljubljani, ni težko spoznati, da so člani in starešine Akademski klub Straža — o katerem je govoril Kardelj, čeprav ga ni imenoval z njegovim imenom,

temveč ga je ozmerjal kot „najbolj fašistično krilo slovenskega klerikalizma“ — vkljub svojim hibam bili in do konca ostali nasprotni vsem oblikam totalitarne zla, ki se je razbohotilo v Evropi po boljševiški revoluciji v Sovjetski zvezi, poleg sovjetskega leninizma-stalinizma — ki je bil prototip vsem sledilcem, katerim je služil za vzgled ali izziv ali boje — tudi proti sosednjemu italijanskemu fašizmu in mnogo hujšemu nemškemu nacizmu. (Naj v zvezi s slednjim mimogrede omenim, da je med prvimi slovenskimi žrtvami nacizma bil moj oče Franjo Žebot, tedajni poselovečki župan mesta Maribora, ki ga je Gestapo aretirala že nekaj dni po nemški zasedbi aprila 1941 in ga odvedla v Dachau, kjer je umrl 13. aprila 1945. Ko so na domu aretirali očeta, so hoteli tudi mene, pa me niso našli.) Toliko o Kardeljevi dezinformaciji o meni in o Straži, ki sem ji kot študent — pa tudi po doktoratu in habilitaciji — v predvojni Ljubljani pripadal z veliko ljubeznijo, vendar pa še zdaleč nisem bil njen „šef“.

Kardeljeva druga trditev o meni pa je popolnoma iz trte izvita in zlobna kleveta. Iz Ljubljane sem se po prihodu Nemecev, ki so me zopet lovili, v začetku oktobra 1944 umaknil v Rim in se nisem več vrnil. Po osvoboditvi večnega mesta dne 4. junija 1944 ni bilo več zvez z okupirano Slovenijo. Šele po vojni sem zvedel, kaj se je dogajalo v Sloveniji v razdobju med aprilom 1944 in majem 1945. O kakih slovenskih „rokah“, črnih ali drugačnih, vem le toliko, kolikor sem po vojni bral v raznih virih, večinoma vprašljivih. Moč pa je slutiti, da so se na obeh straneh od komunističnega vodstva načrtno začete bratomorije (podčrtalo ur. Sv. Sl. Zaradi teh šestih besed je bil članek prepovedan in Mladina zaplenjena.) tu in tam neodgovorno pojavljali tudi kruti zasebni ekscesi. S temi pojavi nisem imel nobenega opravka.

Še nekaj besed k odgovorom g. Miloša Bučarja pod istim zaglavjem v 23. številki MLADINE na drugi niz Vaših vprašanj v zvezi z mojim obiskom v Sloveniji. Noben tamkajšni urad mi ni dal „na razpolago tudi avto“, kot to domneva G. Bučar. V Ljubljano sem se pripeljal iz Celovca s svojim najetim avtomobilom, se z njim sam vozil v dneh svojega obiska in se z njim peti dan po prihodu odpeljal čez mejo pri Fernetičih.

V Vašem vprašanju in Bučarjevem odgovoru je tudi pomota glede vize (oz. vizuma, kot smo temu rekli pred vojno). Jugoslovanske vize nisem iskal nikjer, ne v Washingtonu ne v Beogradu, ne v Celovcu in ne na meji. Leto 1968 je bilo mednarodno turistično leto, ko tudi ameriškim

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Tone Mizerit

Večkrat smo že omenili, da je pravzaprav dejansko malo stvari, ki ločijo peronizem in radikalizem. Da ne bi bilo težko soglasje med enim in drugim, in da bi se morda celo kdaj lahko spojila v eno samo stranko. O tem so svojčas sanjale nekatere vojaške vlade, ki so na papirju gradile ogrodje neke utopične argentinske politike. O tem je sanjal tudi predsednik Alfonsín, ali bolje določeno krog njegovih sodelavcev, ko so govorili o „tretjem zgodovinskem gibanju“, v katerem naj bi bila vključena tako radikalizem kot peronizem. Kljub vsemu sličnostmi je realnost ostala nespremenjena. Soglasja pa se ponavljajo. Tako so te dni imeli radikalni svojo narodno konvencijo, peronisti pa svoj kongres. Oboji so iskali isti izid: utrditi stranko in razčistiti notranja ozračja s pogledom obrnjenim proti letu 1989, ko bodo ponovno predsedniške volitve.

SPOR IN SPRAVA

V nekem oziru peronisti prednjačijo pred radikali, in povrh vsega se tega še zavedajo. Zato je tudi ozračje obeh narodnih konvencij bilo različno. Radikalni se nenehno vračajo k temnemu 6. septembru in niso zadovoljni, da se ni jasno pokazalo (s prstom pokazalo in z ognjem ožigosalo), kdo da je kriv volilnega poraza. Istočasno debatirajo o vprašanjih gospodarske politike, preurejajo stranko, se zavedajo težkega gospodarskega položaja in se boje, kaj bo na volitvah leta 1989.

Peronisti pa so izredni mirni. Brez razkolov in odcepitve jim je uspelo zgraditi precej močno notranjo enotnost. Dosedanje vodstvo je v teku tega kongresa mirno odpuljo. Polemični senator Saadi se je tiho umaknil, a ima v vsem tem mnogo zaslug, čeprav jih mnogi ne vidijo in mu jih ne priznajo. S svojim državljanom za vstop v Jugoslavijo ni bila potrebna viza, le veljaven potni list. Sicer pa sami vizi tudi ne bi bil zaupal. Moj obisk v Sloveniji je bil dogovorjen prek izmenjave več pisem med menoj in Izvršnim svetom Slovenije. Ti dokumenti bodo objavljeni v skorajšnji knjigi mojih spominov in zgodovinskih razmišljanj.

V upanju, da boste ta moj popravek h Kardeljevi kleveti in pojasnila k Vašim vprašanjem in Bučarjevemu odgovoru brez težav objavili, Vas lepo pozdravljam.

CIRIL ŽEBOT
Georgetown University
Washington, D. C.
USA

stališčem nenehne odlašanja in odklanjanja notranjih sprememb je dosegel, da so se te spremembe končno izvedle, a v ozračju soglasja in enotnosti.

Le en trn še ostaja v tem razvoju: rešitev sindikalnega vprašanja. Razkol med obnoviteljskimi sindikati in staro pravoverno gardo je velik. A že star izrek uči, da „ni ljudi, ki bi se hitreje sprli kot peronisti, pa jih tudi ni, ki bi se hitreje pobotali.“ Eni in drugi vedo, da je edin izgled na uspeh v enotnem nastopu. In peronisti z veseljem čakajo leto 1989.

Pri radikalih pa rastejo tudi notranji problemi. Ne govorimo še o predsedniških kandidaturah. To bo prišlo pozneje na vrsto. Gre bistveno za vodstvo ali premoč v stranknih strukturah. In zanimivo je prav to, da je bil za predsednika radikalne konvencije postavljen Conrado Storani, mož, ki je bil dolgo časa na čelu energetske politike, minister za javna dela, nato minister za socialno skrbstvo, pa bil odplavljen po nalivu 6. septembra. Mnogi so v tem videli znak, da se stranka ne suče po željah predsednika. Med radikali vre, kar še ni jasno je to, kdo se bo opekel.

SONETJE DAVČNE NESREČE

Očividno se je gospodarski minister Sourrouille že vdal, da njegov davčni načrt nima sreče. Predolgo že spi v poslanski zbornici spanje krivičnega, medtem ko se vsa gospodarska družba upira takemu pritiskanju na prazne žepe. Ta teden se je sestalo kakih dvajset podjetniških organizacij, kjer so zastopani doma vsi interesi industrije, trgovine, bančne dejavnosti, pa tudi poljedelstva in živinoreje.

Namen tega zborovanja celotne argentinske gospodarske dejavnosti je bil iskanje skupne točke, skupnega stališča nasproti novi davčni zakonodaji, pa tudi izmenjava mnenj sploh glede vladne gospodarske politike. Dvoje problemov je jasnih za gospodarske može. Po eni strani vidijo, da sedanja gospodarska politika vodi v recesijo. Kupna moč prebivalstva je vedno nižja, in prodaja strašno pada. Zlasti so prizadete določene industrije, kot je tekstilna in tudi kovinska. Tekstilna industrija je v zadnjem času odslovlila kakih 20.000 delavcev, ker proizvajajo vedno manj. To seveda še veča že tako zaskrbljujočo brezposelnost.

Po drugi strani pa industrialci nočejo izvesti frontalne ofenzive proti vladi. Vedo, da bi bilo to nevarno, ker bi lahko državo peljalo v kaos notranjih spopadanj, nenehne kritike in javne neposlušnosti. Zato skušajo

doseči nek sporazum z vlado. A stvar seveda ni zastoj. Vsaka reč ima svojo ceno. Zato se sedaj iščejo tiste skupne točke, kjer naj bi prišlo do nekaj novih zakonov, seveda omiljenih, obenem naj bi vlada v teku enega leta krepko skrčila tudi svoje stroške.

Podjetnike seveda skrbi tudi nova sindikalna zakonodaja, ki jo te dni obravnava kongres. Tudi v tej zadevi protestira pri vladi. A se znajde pred dejstvom, da je prav ta zakonodaja tista cena, ki jo vlada plačuje sindikatom za nekoliko mirnejše poletje. V tej zvezi je CGT določila datum splošne stavke. Ta naj bi bila 8. in 9. decembra. Seveda, če upoštevamo, da je 8. pravzaprav za državne uslužbence prost dan in da tudi mnogo privatnih podjetij ne dela zaradi verskega praznika, pa še, da se stavka začne ob dveh popoldan, vidimo, da je dejansko stavka proglašena le za 24 ur, to je, za dan 9. decembra.

Pa še v tem oziru vlada in CGT nenehno vzdržujeta stike, ki iščejo način, kako bi stavko dejansko preklicali. Mnogo je skupnih točk: sklicanje paritetnih komisij, potrditev sindikalne zakonodaje, le še majhnega dodatka glede povnišnega plač, pa bi prišli do skupne točke. Do te se seveda lahko pride mnogo laže, če medtem pride do premirja in soglasja med tremi vojskujočimi se strujami peronističnega sindikalizma. To pa je že drugo vprašanje, lahko bi rekli, da je tudi težje vprašanje.

ŠE O NEZVESTIH SLUZABNIKIH

Pred nekaj tedni smo opisali čiščenje v zvezni policiji zaradi afere Sivak. Policijska tolpa, ki je ugrabila več podjetnikov, pobrala odkupnino pa ubila svoje žrtve, je bila odkrita in postavljena pred sodišče. Sedaj je prišla na dan druga afeta, ta v policiji buenosaireske province. Najprej je bil aretirani podkomisar, ki je imel na skrbi boj proti razpečavi mamil. Pokazalo se je, da je bil

(Nad. na 5. strani)

PRVI KORAKI

ANEKDOTE IZSELJENCEV V ARGENTINI

41.

Starejša gospodična je kupovala sukanec, pa je prodajalcu rekla, naj ji da otroka. (hilo — nit; hijo — sin). Druga je kupovala hruške in dajala zelenjarju, da bi rada psičke (pera — hruška; perra — psica). Neko naše dekletje je služilo pri neki premožni družini, ki je dobivala pogoste obiske. Ko jim je odpirala vrata, se ji je zdelo, da obiskovalke pozdravljajo „buenosaires“ (buenas tardes — dober popoldan) in tako je precej časa pozdravlja obiske z „buenosaires“.

INTERVJU — Mladika št. 8 - Trst

Po vrnitvi iz dežele ob Srebrni reki

MARIJAN KRAVOS:

„Globoko verujejo v vrednote“

MLADIKA: Ti, Marijan, si se namenil v Argentino predvsem zato, da navežeš stike s tamkajšnjo mladino. Kaj bi nam lahko s tem v zvezi povedal?

M. K.: Najprej moram priznati, da sem z obiskom slovenske skupnosti v Argentini odkril neko čisto novo dimenzijo slovenstva, tako dimenzijo, ki me je na vsakem koraku presenečala in vzbujala v meni čudenje. O Slovincih v Argentini sem sicer že prej nekaj vedel. Zanimala me je predvsem usoda povojnih političnih emigrantov. In vendar si nisem mogel predstavljati tolikšne volje do življenja in do obstoja, kolikršno jo premore ta skupnost. To, kar me je kot prvo najbolj presenetilo, je bilo visoko število mladih ali, drugače povedano, izredno številne družine, ki imajo povprečno okrog 5 otrok, nekatere pa dosegajo celo število 10. Velik del te mladine je tudi aktivno soudeležen pri kulturno-prosvetnem in vzgojnem delu v skupnosti, ki temelji predvsem na gojenju in ohranjanju lastnega slovenstva in krščanstva. Pot pa, seveda, ni lah-

ka. Potrebno je nenehno preverjanje stanja in, kar je najvažnejše, iskanje vedno novega smisla za obstoj. Prav to pa je morda najtežje delo, saj se z novimi generacijami stvari spreminjajo: vpliv argentinskega okolja je vedno večji, več pa se tudi časovna oddaljenost od korenin svojega naroda. Prav zato te do srca presune, ko zagledaš na prireditvi mlade, 18-20 let stare fante in dekleta, ki zavzeto plešejo stare slovenske folklorne plesne, pa čeprav Slovenije niso še nikoli videli. To so namreč resnično občudovanja vredni ljudje, saj dosega njihovo slovenstvo že prave dimenzije vernosti, ker bi si drugače tega enkratnega pojava, tega čudeža ne znal razložiti.

Naša mladina v Buenos Airesu je poleg drugega tudi moralno zdrava. Globoko verujejo v vrednote, kot so vera, družina, poštenost ipd. ter jih tudi živijo. Tako npr. nisem na nobenem od njihovih praznikov opazil pojava mladostniškega pijančevanja (pojav, o katerem se je pri nas letos spomlad veliko pisalo), zgleda, da tudi mamila še niso prodrla v skupnost, o razbitih zakonih se le zelo poredkoma sliši. Skratka, vsa slovenska skupnost v Argentini in

(2) ravno tako mladina daje vtis močnega in zdravega uda našega slovenskega telesa in prav na tem področju lahko marsikaj novega in svežega doprinesejo ostalemu narodu.

Seveda ne gre vse brez težav. Morda je v tem trenutku eden njihovih najbolj perečih problemov, kako ohraniti svoj jezik na dostojni ravni v tujem okolju. Stvar pa je vse prej kot lahka, saj je vsem jasno, da poteka pri njih celo obdobje študija v španskem, kastiljskem jeziku, pa tudi delovno okolje je špansko. Rešujejo jih le slovenske organizacije, ki jim poberejo marsikatero večerno prsto uro. Kljub temu pa je njihov pogovorni jezik zavidljivo čist in bogat, večkrat v zgled Slovincu v zamejstvu in tudi v matični domovini (glej npr. Andrej Fink na Dragi '87!). Prav zato pa je nujno potrebno vzpostaviti stik z njimi, neko sodelovanje, ki sicer lahko poteka v obliki zasebne izmenjave korespondence, tiska ipd., sčasoma bi moralo meje zasebnosti prerasti in jih dopolniti s kakšno institucionalizirano obliko sodelovanja predvsem na področju izobraževanja njihovih učiteljev in vzgojiteljev. Mladina te probleme prav posebno čuti in si zato vedno bolj želi sodelovanja z nami in tudi s Slovinci v matični. Odtod tudi številni obiski, ki smo jih bili v zadnjih letih deležni.

MLADIKA: Kako je pa mladina organizirana?

M. K.: Mislim, da je treba na prvem mestu omeniti njihove šolske tečaje, v okviru katerih nudijo mladini pouk slovenščine in nekaterih drugih predmetov na različnih stopnjah. Osnovnošolski tečaji potekajo po posameznih domovih, medtem ko je srednješolski tečaj vezan na njihovo centralno, na Slovensko hišo.

Njihova največja mladinska organizacija je SDO-SFZ (Slovenska dekliska organizacija in Slovenska fantovska zveza). Obe veji delujeta skupaj in skrbita za duhovno in telesno rast svojih članov, ki, bi lahko rekel, jih je toliko, kolikor je slovenske mladine. SDO-SFZ ima svoje odseke v vsakem slovenskem domu, združuje jih pa centralni odbor, ki mu v tem trenutku predsedujeta Pavlinka Korosec in Dominik Oblak. V zimskih mesecih prirejajo t.i. mladinske dneve, na katerih se zbere praktično vsa slovenska mladina iz Buenos Airesa. Po skupni jutranji sv. maši se začnejo tekmovanja v odbojki in nogometu, popoldne pa je na vrsti še kulturni program in prosta zabava ob glasbi. Mi smo doživeli dva taka dneva in priznati moram, da sta bila res skrbno pripravljena.

Za duhovno rast mladine pa skrbi Katoliška akcija, ki ravno tako deluje po raznih domovih. Poleg rednih tedenskih sestankov, ki so predvsem formativnega značaja, se vsi mlajši člani zberejo enkrat mesečno na t.i. rekolekciji, čemur bi pri nas

lahko rekli duhovna obnova.

Za mladino je poskrbljeno tudi v poletnih mesecih. Tedaj so seveda na vrsti razna letovanja, tabori ipd. Najbolj značilni so vsakoletni tabori petošolcev (naših maturantov), ki jim pravijo Rast. Letos je bil na vrsti že petnajsti. V času zimskih in letnih počitnic pa prireditvi tudi posebne počitniške dneve za osnovnošolce. Morda je prav za to starostno stopnjo še najmanj poskrbljeno. Ne obstaja namreč nobena organizacija, ki bi te otroke združevala skozi celo leto. Te pomanjkljivosti se odgovorni prav dobro zavedajo in jo skušajo odpraviti. Stvar pa ni lahka, kot si lahko predstavljate.

Poleg vsega tega pa sem seveda dolžen omeniti vse tiste igralske in folklorne skupine ter zборе, ki nastopajo po domovih ob najrazličnejših prilikah in proslavah. Naj kot primer navedem le mladinski zbor iz predela Ramos Mejía, kjer sem sam živel, pri katerem sodeluje okrog 40 mladih pevcev in je njegova kakovost res na visoki ravni.

Na koncu pa moram omeniti še revijo Mladinsko vez, ki je praktično glasilo slovenske mladine v Argentini in katere urednik je Tone Rode.

Kot vidite torej, je tudi njihovo kulturno in prosvetno življenje kar precej razgibano, vsaj tako kot naše.

(Konec prihodnjic)

(Nad s 3. str.)

4. Po evangelijskih zapovedih želimo vsem rojakom dobro, predvsem, da bi rasli v spoznanju resnice in po njej usmerjali voljo. Zagotavljamo, da bomo pospeševali duha osebnosti, tudi s tistimi, ki so nam kdaj prizadeli hudo. Splošna sprava v slovenski družbi pa bo mogoča šele, kadar bo veljala v domovini popolna enakopravnost vseh miselnih plasti in se bo resno in stvarno odprlo ozračje duhovne in politične svobode vseh družbenih sil.

5. Ko terjamo za slovensko ljudstvo svobodo, obetamo, da bomo pospeševali preučevanje pobud in možnosti za ureditev slovenske družbe po naravnih in krščanskih načelih, opirajoč se na cerkveni nauk. Misli in predloge, ki bodo sad naših in tujihkušenj z individualizmom in kolektivizmom, bomo sporočali slovenski javnosti, da se zbujajo ob njih plodna obravnava. Pri tem bomo posebej naglašali duhovno in družbeno vrednost svobodnega človekovega dela in pobujali čut za uveljavljanje vzajemnosti v družbenih odnosih.

6. Neprenehoma bomo spremljali tudi lelovanje naših rojakov, ki si prizadevajo za obstoj in rast na svoji zemlji zunaj slovenskih političnih meja. Njih boj za človekove in narodne pravice bomo podpirali in obveščali o njem svetovno javnost.

7. Ob upoštevanju današnjih razmer si bomo prizadevali, da bo naše kulturno in obveščevalno delo dosegalo vsa področja slovenskega duhovnega prostora in se bo s tem u-

veljavljala pomen zdomstva za zdrav narodni razvoj. Ob priložnostih za vzajemne kulturne stike pa bomo skrbno varovali svojo idejno in politično individualnost in neodvisnost.

8. Ker imamo svobodo za dragoceno in nedeljiv dar narave, pozdravljamo vedno glasnejše klice po slovenski politični neodvisnosti in pravni samostojnosti. Prepričani smo, da bi državna osamosvojitve dala Sloveniji novega poleta in ji omogočila vsestranski napredek. Razvijali bomo miselno utemeljevanje državne samostojnosti in se bomo zanjo zavzemali doma in v svetu.

9. Da se razvija in utrjuje v narodu krščanska misel o družbenih odnosih, bomo pobujali kar najširše demokratsko gibanje, katero naj zajame in poveže — ob spoštovanju in prostosti za lastne pobude — vse nastope, ki imajo za temelj in izhodišče krščanska načela. To gibanje naj širi živo zanimanje za slovensko vprašanje in goji smisel za udeležbo pri političnem prizadevanju, ki naj se razvija ob močnem in dobro zgrajenem zdomskem predstavništvu.

10. Kot člani tistega zdomstva, ki raste in živi iz žrtve za slovenski narod in krščanstvo, čutimo še posebno dolžnost in odgovornost, da se zgodovina revolucije razjasni in se našim mrtvim prizna dolžna čast.

11. Stvarnika vseh rodov in jezikov bomo prosili zase v zdomstvu razsvetljenja in moči, za slovensko domovino pa, da ji skrajša čas nesvobode in zablod. Skrbeli bomo, da se pobujajo v ta namen zasebne in javne molitvene akcije in žrtvena dejanja.

O kulturi

1. Slovensko kulturno prizadevanje v Argentini naj temelji na krščanskem svetovnem nazoru in na ljubezni do slovenstva.

2. Slovenske družine in vsa organizirana slovenska skupnost naj budno čujejo nad slovenskim kulturnim zakladom: slovenskim jezikom.

3. Slovenski otroci, v Argentini rojeni, naj iz ljubezni do svojega in svojih staršev slovenstva z veseljem gojijo slovenske kulturne vrednote.

4. Slovenski mladi naj težijo za ustanavljanjem slovenskih družin, ki so v prvi vrsti poročstvo za ohranjanje slovenstva v Argentini.

5. Slovenski šolski tečajji naj teže po visoki kvaliteti. Njih cilj naj bo, da bi vsaj vsak slovenski izobraževanec znal slovensko ne le govoriti, ampak tudi pisati.

Naj se ustanovi slovenski učiteljski tečaj za pripravljanje vedno novih slovenskih učnih moči.

Dovolj slovenske študirajoče mladine naj se posveča humanističnemu izobraževanju, ki je temelj krščanskemu slovenstvu v Argentini.

6. Mlademu rodu je treba pomagati, da se poveže s svobodoljubno slovensko mladino v drugih deželah in tudi s tistimi mladimi v domovini, ki se tam trudijo za rast krščanskih vrednot v narodu.

7. V življenju mladinskih organizacij naj se upošteva prava lestvica vrednot: Najprej versko moralna

O družini

1. Ob zmedah in zablodah našega časa in okolja je treba skrbeti za zdravo rast naših družin, da se bodo v njih oblikovale zrele krščanske osebnosti. Načela o družinskem življenju bodo naši starši, vzgojitelji, pripravniki na zakon in mladi sploh zajemali iz jasnega Cerkev.

2. Miselnost in način življenja, ki označujeta današnjo potrošniško družbo, sta nasledek upadanja vernosti. Zato bodo starši prikazovali otrokom pravo vrednostno lestvico, da bodo rasli v zavesti, da so božja stvar in da so poklicani k božji časti in službi.

3. Ker je krščanska družina Cerkev v malem, bodo naše družine čutile in sodelovale tudi z vesoljno Cerkvijo. V svojem okrilju bodo pospeševale poznanje verskega nauka Cerkev in življenje po njenem nraavnem učenju. V skrbi za rast verskega Cerkev bodo obnem z vzgojo k očetovskemu in materinskemu poklicu budile tudi čut za klic k neposredni božji službi.

vzgoja in slovenska kultura, potem šport in telesna vzgoja in končno razvedrilo in zabava, ki naj bo tudi kolikor mogoče v slovenskem duhu.

8. Odgovorni v slovenskem organiziranem življenju naj skrbijo za slovenski pogovorni jezik in za predvsem slovenski program prireditvev.

9. „Slovenski dnevi“ naj zadobe izraz celotnega slovenstva v Argentini in naj jih pripravljajo vse slovenske organizacije.

10. Slovenska skupnost v Argentini naj se prizadeva za primerno navzočnost v argentinskih družbenih obličih.

11. „Slovenska kulturna akcija“ s sedežem v Argentini, a z delokrogom med vsemi slovenskimi izseljenci v svetu, tudi argentinskimi, naj bo slovenski skupnosti v Argentini posebno pri srcu.

Njej v gmotno oporo naj se ustanovi „Slovenski kulturni sklad“, v katerega naj z veseljem prispevajo gospodarsko močnejši rojaki.

12. Ker je slovensko izseljenstvo sploh brez slovenske krščanske usmerjene družinske revije, naj se za nje ustanovitev in izdajanje še posebej zanima slovenska izseljenska skupnost v Argentini.

13. Naj se v Argentini organizira skupna slovenska pisarna, ki naj z modernimi pripomočki služi vsem Slovincem v Argentini, drugod po svetu in v domovini.

4. Pobujali bomo, da se uveljavijo po naših družinah redna družinska molitev, ki je po Jezusovem zagotovilu poročstvo njegove prisotnosti in tudi močno sredstvo za utrjevanje družinskih vezi. K molitvi naj spominjata križ in sveto pismo, ki naj imata v naših domovih častno mesto. V molitvene namene bomo vključevali tudi Slovenijo in predvsem njene duhovne potrebe.

5. Ob današnjem splošnem begu pred slehernim naporom in iskanju neomejenih užikov bomo uravnavali družinsko življenje in vzgojo v duhu osebne odgovornosti in po krščanskem gledanju na trpljenje. Odpirali bomo krščanski pogled tudi na srečna dogajanja v družinah, na razvedrilo in zabavo.

6. Naše družine si bodo po močeh prizadevale, da bodo posvečevale Gospodov dan s skupno udeležbo pri slovenski službi božji; mašna berila in pridige pa se bodo vsaj nekaj obravnavale tudi doma, da se tako utrdi nauk in duhovno razpoloženje

dneva.

7. Pospeševali bomo velikodušno sprejemanje rodilnega daru v močnem in treznem zaupanju v božje varstvo in v soglasju z naravnimi omejitvami odgovornega očetovstva in materinstva. Številne družine bomo spoštovali in podpirali. Varovali bomo, da se ne izgublja čut za materinstvo in zavest o naravnem poslanstvu žene k vzreji in vzgoji otrok, kar naj bo res poglavitna skrb matere. Prikazovali bomo tudi neogibno potrebo po prisotnosti in sodelovanju očeta za celotno rast osebnosti.

8. V družinah bomo skrbeli za tako ozračje, da bo v njem vedno volja za odprt in zaupen razgovor staršev med seboj in z otroki. Ustvarjali bomo tudi razpoloženje za sprejemanje verskega in duhovnovzgojnega tiska, ob katerem bomo pobujali medsebojne razgovore.

9. Starši bodo posebej skrbeli, da se njihovi otroci primerno pripravljajo za prihodnje zakonsko in družinsko življenje. Radi bodo pri tem sprejemali pomoč, ki jim jo dajejo skupne pobude, in bodo z njimi sodelovali.

10. Mladi zakonci bodo med seboj posebej pobujali zavest, da so prejel od staršev vrednote katoliške vere in slovenstva, in bodo tudi svo-

jim otrokom vlivali ljubezen do teh vrednot.

11. Zavedamo se, da moderna družbena občila, ki so sicer izraz velikega civilizacijskega napredka, s preveliko močjo vdirajo v zasebno in družinsko področje in lahko hudo ovirajo prizadevanja za zdravo duhovno in duševno rast družine. Zato bomo previdno izbirali med časopisi, revijami in knjigami in posebno še med radijskimi in televizijskimi oddajami in drugimi sredstvi, da bodo vedno v pomoč pri dobri vzgoji, izobrazbi, razvedrilo in zabavi, nikoli pa nosivci zmede in pohujšanja.

12. V skrbi za svoj notranji razvoj bodo naše družine združevale napore in s skupnim prizadevanjem vzdrževale širšo slovensko družino. Skupinske pobude pa bodo upoštevale lastne potrebe družin in jim ne bodo kratile časa za njihovo notranjo rast in jih ne preobremenjevale s pretiranimi skupnimi opravili.

13. Z večjo zavzetostjo se bomo posvečali vprašanjem, ki jih prinaša sklepanje vedno bolj številnih narodno mešanih zakonov. Skrbeli bomo, da to ne bo neudržljiv narodni osip, temveč da se bo po teh zvezah pobujal plemenit slovenski duh, utrjevalo poznavanje slovenske kulture in razširjala sprejemljivost za naše narodne težnje.

O mladini

1. Slovenci v Argentini smo del slovenskega naroda, zato sprejema slovenska katoliška mladina duhovno dediščino svojih staršev in slovenske skupnosti ter jo hoče obogateno predati naslednjim rodovom.

2. Zavedamo se velike odgovornosti, da se prav pripravimo na očetovstvo in materinstvo. Naša srčna želja je, prizadevati si, da si poiščemo slovenskega zakonskega druga in v svojih družinah ohranjati slovenski jezik in zavzetost za slovenstvo.

3. Poglobljati hočemo pri sebi in v svojih mladinskih skupnostih katoliško miselnost in duhovne ter moralne vrednote po nauku Cerkev in sodelovati pri njenem apostolatu.

4. Težili bomo za najpopolnejšo izobrazbo, zlasti tudi humanistično, pa za vsestranskim kulturnim in strokovnim spopolnjevanjem, z željo, da bi kar najbolj služili slovenskemu narodu in argentinski deželi.

5. Spoštovali bomo argentinsko deželo, v kateri smo se rodili kot Slovenci, in kot vdani državljanji zavzeto sodelovali pri njeni rasti, zlasti z namenom, da njeno družbeno življenje prešine s katoliškimi načeli.

6. Širiti hočemo med nami in v okolju, v katerem živimo, resnico o boju in žrtvah slovenskega naroda za svojo svobodo in demokracijo v preteklosti, danes in v bodoče.

7. Radi se bomo vključevali v slovenske organizacije in v njih živahno sodelovali, preko njih pa bomo spremljali vso slovensko mladino.

8. Delovanje obstoječih mladinskih združenj, Slovenske fantovske zveze, Slovenske dekliške organizacije, Slovenskega katoliškega akademskega društva, Zveze katoliških fantov in Zveze katoliških deklet, hoče biti osnovano na učenju Cerkev in na slovenski narodni zavesti.

9. V teh svojih združenjih hočemo skrbeti, da bo jezik na sejah, posve-

tih, prireditvah in športnih srečanjih slovenski. Jezik nam bodi merilo svoje narodne zavednosti in poslanstva.

10. Trudili se bomo, da bo med mladinskimi združenji vladala edinstvo duha in srca, pa organizacijska povezanost in vzajemnost.

11. Stalno bomo skrbeli za kakovost svojih prireditvev, nastopov, športnih tekmovanj in razvedrila in ohranjali živo zanimanje predvsem za pevsko in gledališko umetniško dejavnost ter pobujali slovensko branje.

12. Naša stalna skrb bo, da se pripravljajo posebni tečajji in se izkoristijo vsa sredstva, ki nam jih more nuditi naša skupnost in druge izobraževalne ustanove za vzgojo, oblikovanje in izobrazbo fantov in deklet, ki naj vodijo mladinska združenja.

13. Vodstva mladinskih združenj naj se obnavljajo postopoma, da se s prehitrim odhajanjem starejših odbornikov ne bi izgubljale dragocene izkušnje, pa tudi da se rodovi medsebojno bolje spoznajo in povežejo. Na rednih letnih volitvah naj se zamenjava le delno število odbornikov.

14. Mladinska združenja naj imajo članstvo razdeljeno po starostnih dobah, tem dobam primerna vodstva in delovne načrte.

15. Ustanovi naj se Slovenski mladinski svet, ki naj bi podpiral slovenska katoliška združenja v Argentini. Združenjem naj bi posredoval pomoč strokovnjakov in izkušenih oseb, pa tudi sredstva, ki so mladim močnem nedosegljiva.

16. Povezovati se hočemo z vso slovensko mladino v zdomstvu, zamejstvu in Sloveniji, ki je svobodoljubna, demokratična in se zaveda odgovornosti za usodo slovenskega naroda.

telesnovzgojnih vaditeljev, plesnih mojstrov in drugih umetniških in izobraževalnih vodij, da bodo hoteli in znali opravljati svoje delo v slovenskem duhu in jeziku.

7. Organizirajo naj slovenske jezikovne tečaje za neslovenske zakonske druge mešanih zakonov in za njihove otroke, ki se ne udeležujejo rednih šolskih tečajev. Preučujejo naj tudi možnosti, kako naj jih seznanjajo s slovensko zemljo, kulturo, današnjo stvarnostjo in problematiko.

8. Navezujejo naj živahne stike z drugimi Slovenci v zdomstvu in v zamejstvu, tako s posameznimi osebami kot s sorodnimi ustanovami.

9. Krajevni domovi naj bodo gostoljubno odprti vsem slovenskim vseljencem, ne glede na čas in razlog njihove preselitve. Tudi tisti, ki se ne štejejo k političnemu zdomstvu, naj med nami uživajo domačnost v svobodi in zvesti utrjenim vrednotam.

10. Redno naj zbirajo pričevanja in podatke, fotografske, magnetofonske in žive optične posnetke o svojem delovanju za svoj arhiv in za izmenjavo stikov in informacij z rojaki drugod.

11. Spremljajo in podpirajo naj delo osrednjega zdomskega arhiva in zgodovinskega muzeja za čas vojne, revolucije, begunstva in prvih let vseljevanja v Argentino.

12. Vsi pripadniki našega zdomstva in njih organizacije naj dejansko pripoznavajo moralno prvenstvo društvu Zedinjena Slovenija, ki slovensko demokratično skupnost predstavlja na znotraj in jo zastopa pred argentinskimi javnimi oblastmi. Zedinjena Slovenija naj po nekdanjem sporazumu tudi v prihodnje povezuje vse krajevne domove v okviru Medorganizacijskega sveta, v katerem se enakopravno izmenjavajo misli o skupnih zadevah, postavljajo predlogi za splošne načrte in oblikujejo izjave enotnih stališč. Zedinjena Slovenija naj občasno, a vsaj enkrat v letu zbere predstavnike vsega tukajšnjega slovenskega javnega življenja na posvet o položaju v skupnosti in o zgodovinskem trenutku v življenju slovenskega naroda.

Katoliški svet

1. Postavlja se „Katoliški svet“, ki naj neposredno nadaljuje s pobujanjem, da se trajno obravnavajo tista vprašanja na katolikem shodu, ki potrebujejo nadaljnjih preučevanj. Ta svet naj tudi skrbi, da se izvršijo določeni praktični sklepi, za katerih izvršitev ni še pristojne ustanove ali organa.

2. Ta svet sestavljajo v temeljni zasedbi vsi člani dosedanjega pripravljalnega odbora za katoliški shod, ki se pooblašajo, da soglasno privzemajo sorazmerno število novih članov. Delegat dušnega pastirstva in predsednik Zedinjene Slovenije sta člana tega sveta po svojem položaju.

3. Svet se sestaja in deluje po lastni pobudi in presoji in lahko preneha z delovanjem, če ugotovi, da je bil njegov začetni namen dosežen ali da njegova opravila uspešno prevzemajo drugi dejavniki.

Prvo sveto obhajilo

Na prvo adventno nedeljo, 29. novembra, so se letošnji otroci prvoobhajanci zbrali v cerkvi Marije Pomagajci v Slovenski hiši. Niso bili sami: njihove družine so jih spremljale pri tem važnem trenutku.

V cerkvi jih je sprejelo petje njihovih vrstnikov iz šole Franceta Balantiča iz San Justa. Med mašo, ki jo je daroval prelat dr. Alojzij Starc, so prvič prešli zakrament Evharištije, potem pa bili deležni v obrednici zajtrka.

Govor M. Kremžarja

(Nad. s 1. str.)

našem narodu nasilje revolucije in mučeništvo njenih žrtev, pa smo nosilci še posebne vrednote, ki je zgodovinska resnica, kot in kolikor jo poznamo.

Odgovorni smo za dobro ime rojakov, katerim je komunistično nasilje vzelo življenje in jim hoče jemati tudi čast.

Odgovorni smo tudi za zdrave slovenske družbene tradicije, katere smo dolžni ohranjeti, razvijati ter posredovati kot doprinos k pravičnejši in vrednejši ureditvi družbenih odnosov v našem narodu.

Vemo, da kot ljudje nismo v posesti vse resnice; zavedamo pa se, da kot kristjani na resnici temeljimo, da jo spoštujemo, kjerkoli naletimo nanjo, da smo do nje odprti ter da smo za vsak njen drobec — odgovorni.

Zato, skupaj z vsemi slovenskimi rojaki, prosimo sv. Duha: naj nam utrdi spomin, da bomo mogli pričati, kar vemo, da je res; naj nam razsvetli pamet, da bomo spoznali, kaj je prav, in znali razbirati znamenja časov (GS 4, 1); naj nam omeči voljo, da bomo hoteli, da se bomo upali v skladu s spoznanjem živeti in delati.

Katoliški shod ima smisel le, če pomeni — prerod!

„Živimo... v času novega adventa, ki je čas pričakovanja“ (R. H. 1), nas opozarja sedanji papež. Advent pa je tudi čas priprave, čas preroda.

Zato smemo vzkliniti z besedami konstitucije Gaudium et Spes: „Glejte, zdaj je čas milosti, za spreobrnjenje src, zdaj je dan rešitve!“ (GS 82, 4)

Spreobrnjenje srca, ki je pričetek preroda, pa mora pričeti vsak od nas — pri sebi.

Hočemo prerod slovenske družine? Pričetek je pri tvojem spreobrnjenju... Pričetek je pri mojem spreobrnjenju, kajti zanj sem najprej odgovoren.

Slovenski narod potrebuje novih temeljev! Svojemu rodu bi radi izprosili milost velikega spreobrnjenja. Vendar če res hočemo, da bo v narodu zavladala vzajemnost in se poglobila ljubezen do Boga, gojimo ju najprej sami do take mere, da bo njuna sila podrla vse vidne in nevidne meje med nami.

Za veliko spreobrnjenje je potrebno veliko molitve in veliko ljubezni!

Lahko rečemo, da naša skupnost ne goji sovraštva do rojakov, ki so z revolucijo pahnili narod v nesrečo, zakrivilo zločin nad svojimi nasprotniki, povzročili naše zdomstvo in ki krivico preganjajo ter zapostavljajo tiste, ki so drugačnega mišljenja. Upravičeno pa zahtevamo od njih, da vrnejo narodu svobodo, da bo vsak Slovenec lahko odgovorno iskal resnico in se po svoji vesti odločal za pravico!

Zahtevni pa moramo biti — tudi do sebe.

V Matejevem evangeliju beremo Jezusovo naročilo: „Jaz pa vam pravim: ljubite svoje sovražnike, delajte dobro tem, ki vas sovražijo, in molite za tiste, ki vas preganjajo in obrekujejo, da boste otroci svojega Očeta, ki je v nebesih“ (Mt 5, 44, 45).

Ni dovolj, da ne sovražimo teh, ki nam delajo krivico.

Bog hoče, da jih ljubimo; da jih ljubimo tudi tedaj, ko smo se dolžni pred njihovo krivico braniti (GS 74, 5).

Izkazovanje krščanske dobrote ni v lahki besedi, tudi ne v lahkomišelnih pozabi in ravnodušnih odnosih, kot da krivic in zablod ne bi bilo. Ni prave ljubezni do bližnjega tam, kjer ni spoštovanja resnice; vendar še tako čista resnica ne najde poti do srca, če je ne spremljata razumevanje in dobrot.

Naše neizprosno zavračanje zmotne in krivičnega družbenega sistema v domovini izhaja iz istega evangeljskega zadržanja kot usmiljenje in molitev za nje, ki gorje povzročajo. Hočemo, da bi v našem narodu zavladal mir, ki izhaja iz ljubezni do bližnjega in ki je, kot uči koncil, „v pravem in polnem pomenu delo pravičnosti“ (GS 78).

Pri tem pa prosimo Boga za čistost naših namenov, da ko se trudimo za resnično vzajemnost in za božje kraljestva v narodnem obče-

stvu, ne bi kdaj iskali — le sebe.

Včasih pa se zdi, da je laže govoriti o krščanski ljubezni do oddaljenih kakor izkazovati jo bližnjim, ki žive okrog nas.

Sredi med nami imamo rojake, ki so zapušteni, bolnike brez svojcev, očete brez dela; imamo invalide, vdove in sirote; samske matere in družine s številnimi otroki, ki jim ponos brani priznati bedo; pa tega ali onega v duhovni stiski, ker mu svet ogroža vero. Vsi ti so, v neki meri, še vedno tihe žrtve revolucije. Niso se odtrgali od rodne zemlje po lastni volji. Oni sami ali njih starši so sprejeli nase isti križ kot vsi, a med tem, ko je enim pomenila vsiljena pot čez morje blagostanje, pomeni drugim nesrečo. To so naši bratje v najožjem pomenu besede in zanje smo soodgovorni.

Dolžni smo jim tvorno in moralno oporo, razumevanje in spoštovanje.

Pomagajmo si med seboj, bodimo strpni drug do drugega, da bomo v očenašu lahko mirne vesti molili: „odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo...“ ne le velike, ampak tudi male krivice, zamere in napake naših bližnjih. Prosimo nebeskega Očeta, naj nas obvaruje, da sami ne bi nikdar — hote ali nehoče — prizadeli drugim krivice in da bi bil naš čut za pravico vedno neločljivo povezan — z usmiljenjem.

A prerod se pričinja še bliže. Lastna družina, dom, je prva in vsakdanja preskušnja krščanske ljubezni!

Bog daj, da bo med nami dovolj vere, dovolj zaupanja, da ne bomo zapirali src in domov pred otroci, ki bi se radi rodili v naši sredi!

Skrbimo pa tudi, da bomo z veseljem posvečali del svojega časa mladim, da jim bomo nudili možnost pomenka, svojo izkušnjo, globoko razumevanje in toplo domačnost. Vzemimo si čas in radi dajamo mlademu rodu iz zakladnice vrednot, katere smo tudi mi prejeli — kot dar! (Mt 10, 8)

Bog nas opozarja z besedami koncila: „Če bodo starši dajali dober zgled in sami gojili družinsko molitev, bodo otroci in tudi vsi, ki žive v krogu družine, lažje našli pot do prave človečnosti, do svojega zveličanja in do resnične svetosti“ (GS 47, 3). Zgled staršev, ki je najvarnejša pot do pravičnega vrednotenja v srcih otrok, pa ni v zunanjih dejanjih, temveč predvsem v globoki, notranji navezanosti na vrednote. Otroci čutijo, kje imata oče in mati svoje srce.

Velikodušna ljubezen zakoncev je vir vsestranskega življenja; njuna vera in upanje pa pričetek družinske in družbene rasti. Te velike kreposti se prelivajo kot poživljajoča sila iz osrčja družin — po otrocih — v žile skupnosti in naroda. Tako se krepki nevidna vez, ki družini naravo z nadnaravo, čas z večnostjo in človečnost s svetostjo.

To je spreobrnjenje srca, to je prerod, h kateremu smo poklicani!

Če hočemo, da bo novo obdobje v naši skupnosti, pa tudi v celotnem slovenskem narodu obdobje klenega, globokega življenja in ne le zunanje aktivizma, ki je predznak smrti, si osvojimo take osebne lastnosti, ki jih bomo s ponosom imeli za naš narodni spoznavni znak.

Slovenec naj samozavestno terja od samega sebe: v mislih — jasnost; v načrtih — zahtevnost; v dejanjih — kakovost; v skupnosti — vzajemnost; v vsem pa odgovornost!

Kot kristjani pa se moramo truditi, da bomo dodali: v dušah — svetost!

Slovinci smo maloštevilni, a smo lahko resnično veliki, če se oklene mo visokih vrednot, pošteno in zares!

Prosimo „Devico Marijo, ki je ob angelovem oznanjenju sprejela v svoje srce in v svoje telo Besedo in svetu prinesla življenje“ (LG 8, 53), naj nam pomaga, da bomo ostali zvesti svojim sklepom in da se bomo v času preskušnje znali in hoteli odločati za resnico in za življenje.

V zavesti svojih slabosti in odgovornosti, globoko vdani v voljo nebeskega Očeta ter iskreno hvaležni za božje darove, si upamo s tega mesta zaklicati: Jezus Kristus, bodi Kralj preskušnanemu slovenskemu narodu, kot je Tvoja Mati, kljub naši nevrednosti, ljubljena in češćena kraljica Slovencev.

SPREJETE IZJAVE**O versko-nravnem življenju**

1. **Versko-nravno življenje**, katerega vir in zgled je Jezus Kristus, učlovečeni Bog, naš Odrešenik, je največji zaklad, svetopisemski biser, temelj vsestranske zemeljskega življenja in poroštvo večne blaženosti. Zato ga bomo nad vse vrednotili, si zanj prizadevali in v njem neprestano rasti tako v našem osebnem, družinskem in skupnostnem življenju.

2. Ker milost predpostavlja naravo, zato bomo duhovno dediščino — svojo vero, svojo kulturo, svoj jezik —, ki smo jo prejeli po sv. Modestu, prvemu škofu na Slovenskem, po slovanskih apostolih sv. Cirilu in Metodu, po številnih naših prednikih — zelo cenili, zvesto ohranjali, neprestano izpopolnjevali in obogateno posredovali našim prihodnjim rodovom.

3. V naših svetniških kandidatih, tako Ireneju Frideriku Baragi, Antonu Martinu Slomku, Janezu Gnidovcu, Vendelinu Vošnjaku in v številnih mučencih brezbožnega komunizma bomo gledali svoje vzornike in priprošnjike. Z naravnimi in nadnaravnimi sredstvi smo sodelovali pri njihovem povečanju pred vesoljno Cerkvijo.

4. Znamenja časa, ki so po nauku II. vatikanskega vesoljnega zbora vidni kazalec na uri današnje dobe, bomo budno spremljali. Stalno se bomo zato seznanjali z **versko-moralnim in socialnim naukom** Kristusovega namestnika na zemlji in krajevnih ter slovenskih škofov.

5. Z nenehnim uvajanjem in **po-glabljanjem v duhovno življenje** bomo začeli v najnežnejši dobi, stopnjevali v otroški in mladostni dobi, zvesto vztrajali v zreli dobi in v ostarosti. Zato bomo prirejali sestanke, srečanja, razgovore, tečaje, duhovne obnove, dneve zbranosti, duhovne vaje; vse to, kar nam Cerkev, skrbna Mati, neprestano priporoča.

6. Redno, zavestno, pobožno in dejavno se bomo, kot nam naroča II. vatikanski vesoljni cerkveni zbor, **udeleževali bogoslužja**, posebno svete maše, svetih zakramentov, ljudskih pobožnosti, skratka vsega, kar gradi našo včlenjenost v Cerkev, ki je Skrivnostno Telo Jezusa Kristusa.

7. V veliki časti bomo imeli praznovanje prvih petkov in prvih sobot. Za prve petke bomo po naših dušnopastirskih središčih nadaljevali s sv. urami, ki so bile doslej velik božji blagoslov vsemu slovenskemu verskemu občestvu v Argentini.

8. Živeli bomo s **cerkvenim letom**. Z ljubeznijo bomo ohranjali svoje verske in narodne običaje, tako ob cerkvenih in družinskih praznikih. Otrokom bomo izbirali imena **božjih zavetnikov**.

9. Češćenju **Device Marije** bomo dajali velik poudarek. Dnevno se ji bomo priporočali, verno bomo praznovali njene praznike, radi bomo romali k Marijinim svetiščem. Med molitvami bomo posebej cenili rožni venec in molitev Angelovega češćenja. V vseh naših družinah naj bo poleg znamenja sv. križa na častnem mestu podoba Marije Pomagaj. Pred to podobo bomo vsako leto obnavljali svoje posvečenje.

10. **Sredstev družbenega obveščanja**, tako tiska, kina, radia, televizije, gledališča in filmskih kaset se bomo modro posluževali. V nobeni slovenski hiši v Argentini naj ne manjka **verskega časopisa**, posebej še slovenskega.

11. **Glasbeno** izročilo vesoljne Cerkev je zaklad neprecenljive vrednosti. Katoliški shod priporoča **ljudsko nabožno petje**, cerkvene zборе in vse tisto, kar lepša bogoslužje. Za vse voditelje cerkvenega petja prirejjamo vsako leto srečanja in po potrebi tudi tečaje.

12. **Katoliški laiki** naj se zaradi sv. krsta in sv. birme ter vsega včlenjenja v Jezusa Kristusa vedno bolj zavedajo svoje poklicanosti in svojega poslanstva v Cerkvi in v svetu. Radi naj sodelujejo v verskih in katoliških organizacijah, v dušnopastirskih svetih, ki se naj počivajo v vseh naših okrajih.

13. V **misijonstvu** bomo po nauku

Cerkve gledali evangelizacijo in zasajanje Cerkev med narodi in skupnostmi, ki še ne verujejo v Kristusa in med katerimi Cerkev še ni zakoreninjena. Z misijoni bomo radi sodelovali. Pri srcu nam bodo zlasti slovenski misijonarji.

14. Za rast misijonske zavesti naj se v okviru Slovenskega dušnopastirstva ustanovi **osrednji misijonski odsek**, kateremu naj se pridružio krajevni misijonski odseki, ki naj razširjajo misijonsko misel, pospešujejo misijonske poklice, organizirajo praznovanje misijonske nedelje.

15. **Hvaležni Bogu** in Cerkvi, ki nam je po konstituciji „Exul Familia“ iz leta 1952 omogočila slovensko dušno pastirstvo, vse rojake spodbujamo, da se z odgovorno ljubeznijo vključijo v naše versko občestvo, za katerega pod delegatovim vodstvom, ki je zastopnik slovenskih in argentinskih škofov, skrbe slovenski duhovniki. Za duhovniške in redovniške poklice pa bomo redno molili, posebej še na prve sobote.

16. Med **člane slovenskega verskega občestva** v Argentini štejemo vse slovenske vseljence in njihove potomce; v nekem oziru tudi zakonske druge druge narodnosti, ki so poročeni s slovenskimi vseljenci, njihovimi otroki in vnuki, z vsemi, „dokler je to koristno“, kot uči Cerkev. Izvzeti so le tisti, ki se prostovoljno odločijo za krajevne župnije kot je poudarjeno v Navodilu za dušnopastirstvo.

O narodno-družbenih vprašanjih

I. 1. Človekova oseba je počelo vsake skupnosti in družbe. Človekove naravne dolžnosti kot tudi pravice, ki iz teh izvirajo, naj bodo mera zdravih družbenih odnosov.

2. Naravni skupnosti, ki jih predstavljata družina in narod, sta za osebno rast temeljnega pomena, zato naj bosta predmet posebne skrbi in središče naše družbene dejavnosti.

3. Človek mora sprejemati danosti narave in sadove izročil kot stvarnikov dar. Zato tudi hvaležno usvajamo slovenstvo kot svojo osebno vrednoto, ki smo jo podedovali od prednikov in izoblikovali z življenjem v družbi ali so nam jo vcepile posebne življenjske razmere. Skrb za oblikovanje krščanske osebnosti nam nalaga, da smo tej vrednosti zvesti tako, da jo ohranjamo, izpopolnjujemo in krepimo.

4. Kot kristjani zavračamo rasno ločevanje, mašikovanje narodnosti in vtapljanje poudinca v breznarodno družbo. Vsakemu človeku družba prepušča v svobodno odločitev, da sprejema svojo narodno danost in se vključuje v življenje narodne skupnosti. Vendar se zavedamo, da izneveriti se narodu ni znamenje trdne osebnosti in je največkrat začetek npravnega nazadovanja.

5. Vsklajati hočemo dolžnosti, ki nam jih nalaga naravni zakon do slovenstva, s tistimi, ki nas obvezujejo do dežele, v kateri živimo.

6. Voljo za svobodno in veliko-dušno sprejemanje slovenstva hočemo krepiti pri sebi in pri rojakih s predstavljanjem in razvijanjem razumskih in razpoloženskih nagibov, katerih preučevanju in posredovanju bomo posvečali vso skrb.

7. Zavedajmo se, da moreta povezovali narodno skupnost predvsem kreposti ljubezni in zvestobe, v katerih naj družine vzgajajo svoje otroke že od rane mladosti.

8. Jezik je za slovensko narodnost posebno pomembna prvina in je tudi poglobitveni znak narodne pripadnosti. Ker jezik oblikuje naše čutenje in mišljenje ter nas kot živa vez družbi s sedanji in preteklimi slovenskimi rodovi, ga bomo zvesto rabili v družinskem in družabnem življenju in ga izpopolnjevali v kulturnem, vzgojnem, informacijskem in drugem organiziranem delovanju, da nam bo res ključ do zveličavne o-mike.

9. Prizadevali si bomo, da bodo vsem naravno voljo slovenske duhovne stvaritve, ki naj postanejo potreba

stirstvo izseljencev z dne 22. avgusta 1969.

17. Da bo slovensko versko občestvo v Argentini, ki je razdeljeno v krajevna dušnopastirska središča, vedno bolj občestvo vere, bogoslužja in ljubezni, vse močno vzpodbujamo k zavestni udeležbi in odgovornosti pri našem verskem življenju.

18. Med vsemi člani naše skupnosti naj vladata veliko razumevanje in močna krščanska ljubezen. Dušni pastirji naj s pastirsko ljubeznijo skrbe za njim izročene laike, ti pa naj dušnim pastirjem radi pomagajo. Vsi pa imejmo čuteče srce za pomoči potrebne rojake.

19. S **Cerkvijo v Sloveniji**, ki nam je kljub razdaljam tako blizu, bomo ostali povezani v prisrčni ljubezni. Za njeno svobodo in rast bomo radi molili, njeno življenje s pozornostjo spremljali. Pri srcu nam bodo seveda tudi drugi slovenski verniki v zamejstvu in po svetu. Vseh Slovencev se bomo posebej vsako leto spominjali na **predvečer praznika naše Marije Pomagaj**. S Cerkvijo v Argentini, katere sestavni del smo, pa bomo čutili in zanjo delali s svojim zgledom, krščansko besedo, s trpljenjem in s svojim apostolskim delom.

20. V **hvaležnem spominu** in v molitvi bomo ohranjali vse tiste, ki so se v vseh letih našega bivanja trudili za naše versko in nravno življenje; za vse tiste, ki so z nesebično ljubeznijo gradili slovensko versko občestvo v Argentini.

in užitek kar največjemu številu naših rojakov.

10. Slovenski poedinci in ustanove naj posredujejo med nami tudi splošne kulturne dobrine, da bomo po njih dvigali stopnjo svojega duhovnega razvoja.

11. Utrjevali bomo med seboj čut vzajemnosti, ki naj raste iz zavesti, da smo dolžni hvaležno povračati, kar smo po slovenstvu dobrega prejeli. Kot kristjani vemo, da nas veže zapoved ljubezni do vseh ljudi, da pa nas v enakih okoliščinah obvezuje najprej do bližnjih.

12. Pospeševali bomo vednost in zavest o slovenskem prispevku k duhovnemu in tvornemu razvoju človeštva v preteklosti in danes, doma in na tujem. Krepili bomo tudi pričanje, da sta slovenska prisotnost v svetu in delo za človeštvo previdnostna priložnost za duhovni in tvorni razpon slovenskega naroda, za razodevanje njegovih težej in za pobujanje odzivnosti nanje.

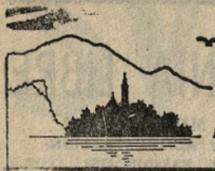
13. Misel na trpečo, razkosano in nesvobodno Slovenijo nam bo branila, da ne zaidemo v samoljubno otrednost in samozadovoljnost, tako osebno kakor skupinsko. Z vsemi sredstvi bomo spominjali na njene stiske rojake in svetovno javnost, predvsem pa bomo sami živeli tako, da se od nje ne oddaljimo ne v mislih ne v čustvih.

II. 1. V duhu krščanske solidarnosti in v zavesti osebne zaveze bomo spremljali življenjski razvoj Slovenije in po močeh tudi sprejemali soodgovornost za njeno usodo. Pospeševali bomo preučevanje njenega položaja in namembnosti v zboru narodov ter sodelovali pri opredeljevanju slovenskih narodnih ciljev.

2. Skrbno bomo varovali duha in naravo političnega zdomstva, da bo še naprej pospeševatelj svobodnega ustvarjalnega razvoja in izrečen nositelj odpora proti političnemu totalitarizmu v Sloveniji.

3. V imenu človečanske etike in v duhu krščanskih moralnih načel ostro obsojamo in odklanjamo vsiljene politični ustroj v Socialistični republiki Sloveniji, ker temelji na načelnem zavračanju nadčutne duhovnosti in s silo onemogoča, da bi slovensko ljudstvo prosto odločalo o svojem načinu življenja in si svobodno izbiralo svoje predstavnike in postave. Komunistične oblasti v domovini dolžimo krivde za duhovno in tvorno osiromašenje ter za npravn razvrat v našem ljudstvu.

(Nad. na 4. str.)

NOVICE IZ SLOVENIJE

KOPER — V Koprskem zalivu občasno zabeležijo odmiranje življenja na morskem dnu. Pojav je sličen v vseh zaprtih morskih delih, ko se poleti voda segreje in začne zmanjkovati kisika vse dotle, ko veter ali močna plima premeša različne vodne plasti. Razživetje morskoga dna traja štiri do pet let, a ne za vse vrste drobnih živali. Tudi očiščevalna sposobnost se zmanjša.

LJUBLJANA — Cene na drobno so v mesecu septembru v Sloveniji narasle za 9,6%, v zadnjih dvanajstih mesecih pa 138%.

LJUBLJANA — Kocbekovo pojmovanje svetega je naslov dela, ki ga upa Spomenka Hribar dokončati do konca leta.

VICENZA, Italija — Tekmovanja TV in radijskih produkcij se je letos udeležilo 32 držav iz vsega sveta in sicer v kategorijah dramski program, glasbeni program, dokumentarec in ekološki program. Jugoslavija je letos poslala sedem programov, med katerimi je bil tudi dramski program RTV Ljubljane Vmesni čas (avtorica Stana Berčoč).

LJUBLJANA — Peti del Svetinovin Ukan bo v kratkem izšel pri Trajni delovni skupnosti samostojnih kulturnih delavcev Feniks.

KOPER — Gasilci iz Slovenije, Avstrije in Madžarske so se pomerili v vaji z motorno brizgalno, pa še v štafetnem teku čez ovire. Bilo jih je čez 2.500 iz skoraj 350 ekip. Najboljše so se odrezali gasilci iz Doba.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

(Nad z 2. str.)

sam pravzaprav eden izmed vodij tega razpečavanja.

Stvar je že nekaj časa raziskoval zvezni sodnik moronskega okrožja. Nikomur ni bila tajnost, da je prav na področju Ramos Mejije cvetelo razpečavanje mamil, in da so bili tamošnji nočni lokali, v katere je imela prost vstop tudi mladina, pravi razpečevalni centri mamil. Sum na policijo je bil tako zakoreninjen v družinskih in tudi vzgojnih krogih, da je končno sodniški poseg dosegel zaželen uspeh. Po aretaciji omenjenega podkomisarja je bil takoj odstavljen ves glavni štab policijske sekcije proti mamilom. Sedaj se sodnijska in tudi policijska raziskava nadaljuje. Mnogi starši pa so si oddahnili: nezvesti so v ječi, nevarnost je manjša.

LJUBLJANA — Trije kardiologi iz Clevelanda so predavali njihovim slovenskim kolegom o izkušnjah s presaditvami srca in umetnim električnim srcem ter o novi metodi preprečevanja zavrnitvenih reakcij organizma po presaditvi. Ena izmed predavateljic je bila dr. Marggie Gorenšek, ki je slovenskega rodu, pa je govorila o novih raziskavah v infektologiji.

LJUBLJANA — Enciklopedija Jugoslavije v slovenščini ima zdaj tri zvezke. Zadnji zvezek obsega črke č, ć in d (tudi dž, dj in d v srbohrvaščini), ima 770 strani ter skupno 1.200 gesel.

LJUBLJANA — Balonarji imajo svoj klub — Baloning Club, v katerega je zaenkrat včlanjenih 15 ljubiteljev in ima 8 balonov. Njihova naslednja večja tura je prelet Beringove ožine. Ker pa potrebujejo precej finančnih sredstev, se mislijo preimenovali v Yugoslav Sky Walkers. Imajo tudi svojo zadrugo Zabris, v kateri izdelujejo heljeve krogle, zastave in druge značke iz poliestra in lebdeče reklamne napise.

KOPER — Stalno zbirko slovenskih likovnih del, ki so nastala od leta 1975 do danes bodo pripravili v Obalni galeriji. V njej bodo razstavljenih 40 del kakih 25 likovnih umetnikov.

LJUBLJANA — Spomenik Baltazarju Hacquetu, ki je pred 200 leti živel v Ljubljani, so odkrili na hiši, v kateri je imel anatomsko učilnico. Hacquet je bil zdravnik, geolog, botanik, naravoslovec, pa še zgodovinar in planinec.

SLOVENJ GRADEC — Skladatelj Hugo Wolf (1860-1903), za katerega so vedeli, da je po materi bil slovenskega rodu, je bil tudi po očetovi strani Slovenec. To je na podlagi starih cerkvenih matičnih knjig iz šentjurja pri Celju dognal ravnatelj glasbene šole v Slovenj Gradcu Jože Leskovar. Wolf, ki se je rodil v tem mestu (Njegovi predniki so se pisali Vouk) je študiral na Dunaju in se sam imel za Nemca. Spisal je okrog 300 samospelov.

MURSKA SOBOTA — Dom tehnične kulture so odprli v tem kraju. Tu bo imel še naprej svoje prostore radioklub; urejena je soba za računalničarje, učilnica in prodajalna modelarskega materiala in orodja, pripomočkov za tehnični pouk in literature.

LJUBLJANA — Lovska zveza Slovenije je s slovesno sejo svoje skupščine počastila osemdesetletnico ustanovitve prvega slobenskega lovskega društva, ki je prvič organizacijsko povezovalo slovenske lovce v vseh deželah takratne monarhije, kjer so prebivali. Danes je v lovski zvezi več kot 22.000 lovcev.

SLOVENC V ARGENTINI

Osebne novice

Poroka: V župni cerkvi sv. Miklavža sta sklenila zakonsko zvezo Jani Marinčič in Metka Markovič. Za priče so bili ženinovi in nevestini starši: Janez Marinčič in Filipina roj. Borštnar ter Jože Markovič in Matilda roj. Avguštin. Poročne obrede je opravil med poročno mašo v spremstvu dr. Filipa Zaklja in župnika Albina Avguština ženinov stric župnik Matija Borštnar. Čestitamo!

V cerkvi Marije Kraljice v Slovenski vasi sta se poročila Bogdan Žitnik in Kristina Grbec. Za priče sta bila Lojze Grbec in Zali Virc roj. Urbančič. Poročno mašo je opravil g. Mirko Grbec. Čestitamo!

Novi diplomantka: Na medicinski fakulteti buenosaireske državne univerze je dne 27. novembra 1987 končala študij medicine Marija J. Avguštin ter prejela naslov zdravnice. Želimo ji veliko sreče!

SLOVENSKA PRISTAVA

FRANCE PERNISEK — 80-letnik

V resnici ga občudujem: ne zato, ker možko in brez težav postavlja korake, skrivi hrbet, kadar se je potrebno pripogniti pri delu na vrtu in zravnati pri pešačenju v moronsko mesto ali na Pristavo, ampak bolj zaradi svežine in bistrosti misli, kakor tudi zaradi tistega dela, ki ga opravlja pri pisalnem stroju. Bogat besedni zaklad z močnimi izraznimi prijeli.

UMRLI SO OD 10. do 14. oktobra 1987:

LJUBLJANA — Janez Kuhar; Marija Glazer roj. Zorko; Vida Vertič-Breznik roj. Kovač; Božo Brejč, 75; Tezija Vrhovec roj. Drobčina; Franc Lovrin; Silva Plečko; Ivan Beguš; Marija Artač roj. Armič; Stanislav Kozel; Marica Kočvar roj. Jošt; Stane Šebenič; Rozalija Ogler; Valentin Kordež; Diomira Kraigher roj. Antosiewicz; Andrej Briceelj; Stanislav Zdešar; Rudolf Samsa; Dušan Bizjak; Stanislav Bervar; Franc Možina, 57; Franc Javh; Mirko Bizjak, 77; Stanislav Pavlin; Janko Petriček.

RAZNI KRAJI — Mira Grm roj. Pogačnik, Kamna Gorica; Mara Teršar roj. Kranjc, Kozina; Janko Košnik, Trstenik; Mihaela Jazbec, Vel. Malence; Zora Skok, Kačiče; Karel Lutar in Stefan Vratarič, Murska Sobota; Tilka Ferlež roj. Valentincič, Žalec; Kati Oražem-Gnjezd in Ludvik Gnjezda, Rafoče pri Lukovici; Ivan Fricelj, Božna; Branko Rus, Višnja Gora; Milan Ogorevc, Ljica pri Škofji Loki; Francka Škrlep, Domžale; Hedvika Mareš roj. Hykel, Celje; Marija Musar roj. Martinšek, Radeče; Matija Petrič, Sodražica; Ciril Rome, Sostro; Janez Čanžek st., Logatec; Franc Zevnik, Leskovec pri Krškem; Ivan Berkovič, 82, Bizelsko; Franc Bratun, 74, Vojško; Marija Slabajna roj. Kuharič, Kamnik; Ivo Detela, 93, Dob; Roman Cvetko, Krško; Pavle Hostnik, Šmartno pri Litiji.

„Dovolite mi, da kot laik posvetim nekaj pozornosti našemu jubilarntu in na ta način poudarim pomembnost tega današnjega srečanja.

Pred očmi imam, dragi monsinjor Močnik, vaše duhovno poslanstvo, ki ste ga med svojim narodom tako pogumno in odločno opravljali, prav v njegovih najtežjih preizkušnjah. Z vsa ljubeznijo slovenskega duhovnika ste opozarjali svoje vernike na nevarnost komunizma stalinističnega kova. Delo za Boga in za svoj narod je bilo vaš življenjski cilj. Niste se ustavili pred nevarnostmi in grožnjami, temveč ste pogumno vztrajali: malo je manjkalo, da niste ob opravljanju svojega poslanstva postali žrtev — mučenik. Mirno lahko trdimo, da je slovenska Cerkev, katere pričevalec in predstavnik ste vseskozi bili, tista moralna sila, ki daje slovenskemu človeku to, kar mu ne more dati nobena politična stranka, najmanj pa komunistična. Da je slovenska Cerkev tista moralna sila, ki slovenskega človeka kliče, opominja, svari in mu pomaga, da bi živel življenje vredno človeka in kristjana, ki ima neumrljivo dušo; saj se prav v tem razlikuje od živali.

Prav tej Cerкви in njenim služabnikom, je nadaljeval Vinko Levstik, „se mora slovenski narod zahvaliti, da še obstaja kot narod. In eden teh predstavnikov ste tudi vi, monsinjor Močnik. To trdim z dolžnim spoštovanjem in odgovornostjo in prav to spoznanje in te ugotovitve so me vzpodbudili, da sem pri-

mi, ki jih ne bi prisodil osemdesetletniku.

Pa vendar: sam potrjuje, da se je rodil 23. novembra 1907 v podeželskem mestecu Radečah pri Zidanem mostu. Na desnem bregu Save — torej na Dolenjskem.

Prvo učnost je črpal v šoli rojstnega kraja, srednješolska leta pa prebil v Celju in Veržeju pri Ljutomeru.

Najprej je služboval pri tajništvu Orlovске zveze, kjer je imel stalne stike z važnimi osebnostmi tedanjega katoliškega življenja. To delo mu je omogočalo praktično spoznanje organizacij, njih osnov in načrtovanje delovanja. Predvsem stiki z vzgojiteljem in organizatorjem prof. E. Tomcem so nanj odločno vplivali: z njimi se je okoristil sam, pa od njih tudi dajal sadove mlajšim, ko je bil za to poklican.

„Orlovski čas“ ga je silno priklenil nase. Ko je beograjska vladna diktatura poleg drugega prepovedala tudi slovenskega Orla, ga je to zelo prizadelo. Zgubil je službo in okolje. Zato je zdaj po tolikih letih v ljubeznijo napisal Zgodovino slovenskega orlovstva, da reši vsaj delno pozabi njega delo in uspehe.

Služboval je nato pri Okrožnem zavodu za zavarovanje delavcev. V letih pred in med drugo svetovno vojno so se prav na tem področju bile neprestane borbe z levčarskimi elementi, ki so se zakrito toda vztrajno organizirali za vdor v katoliške linije. Perniška čas ni našel nepriljubljenega. Po mentorjih: prof. E. Tomcu, časnikarju Fr. Kremžarju, dr. A. Gosarju in drugih je že v začetku spoznal cilje rdečih in razkrinkavati njihovo delo. Delal je tudi pri Narodnem odboru KA in urejal glasilo katoliških delavcev. Spoznal je, kaj veljajo zvestoba, doslednost, neuklonljivost. Le človek, ki se z ljubeznijo in v službi resnice loti dela, more doseči svoj cilj. Ljubezen vzdrži napore in resnica nikdar ne propade! Dobro je vedel, da mu časi po letu 1945 ne bodo naklonjeni. Uvrstil se je v množice, ki so iskale svobode v svetu. Tako je z visokim čelom in z vedrim pogledom mogel zreti v bodočnost!

Tudi v taboriščih v Avstriji je našel svoje mesto: v Socialnem odboru, v Karitativni pisarni, predvsem v pisanju svojega dnevnika, v katerem je ohranil marsikaj vrednega in zanimivega, na kar čas in spomin prehitro vržeta pepel pozabe...

1949 je prišel v Argentino. Tu je začel z ročnim delom kakor večina naših ljudi. Služiti je bilo treba za kruh, za streho, za otroke. Nato je postal tajnik pri Društvu Slovencev in končno uradnik v tekstilnem pod-

pravil to srečanje z vašimi duhovniškimi sobratmi.“ Zatem je gostitelj našel imena povabljenih duhovnikov, ki predstavljajo vodilne osebnosti Cerkev med Slovenci v Trstu in Gorici, ter nadaljeval:

„Poleg njih so zastopani tudi laiki, v osebi našega priljubljenega pesnika in pisatelja prof. Vinka Beličiča in moje malenkosti, kot gostitelja. Vsem torej izrekam dobrodošlico in se vam zahvaljujem, da ste se odzvali mojemu vabilu in s tem omogočili, da z vsa ljubeznijo in spoštovanjem primerno počastimo našega jubilarnta, monsinjorja Močnika.“

Ob tej priložnosti je potrebno navesti vsaj nekaj skopih življenjskih podatkov msgr. Močnika, ki mu je bila s proslavo njegove 80-letnice v hotelu Palace izkazana le drobna pozornost.

Jubilarnt je bil rojen v Idriji, 26. septembra 1907, v zelo verni družini. Njegov oče je bil, kot večina Idrijcev, rudar. Sin Franc pa je odšel po srednji šoli študirati na bolonjsko univerzo, ki jo je končal z doktoratom iz matematike. Zatem je vstopil v goriško bogoslovje in bil 17. marca 1934 posvečen v duhovnika. Po dveh kaplanskih delovnih mesetih, v črnem Vrhu in Vrtojbi, je postal stolni vikar za slovenske vernike v Gorici, leta 1943 pa spiritual v bogoslovnem semenišču. Spomladi 1947, je bil še pod zavezniško upravo, imenovan za župnika v Solkanu. Ko je 15. septembra istega leta pričela veljati mirovna pogodba

jetju do zaslužene upokojitve 1979.

Ko se je preselil v lastni dom v sosedstvo Pristave, se je takoj priključil peščici idealnih organizatorjev življenja na Pristavi. Prav letos je dopolnil 30 let tega „kuluka“ za naš skupni Dom ob košatem ombuju. To je jubilej zastojnega dela, a morebiti mu je prav zato najbolj v zadoščanje in ponos, kajti pri vsakem prestopu praga tega danes mogočnega Doma ga navdaja zavest, da v resnici prihaja v svoj dom, ki mu je za večne čase daroval del ljubezni in srca!

Perniška srečujemo kot uspešnega delavca s peresom. Doma je sodeloval v Mladosti, v Kresu, pri tisku KA; v zdomstvu pri Svobodni Sloveniji in Zbornikih Svobodne Slovenije, predvsem pa z dnevnikom pri Duhovnem življenju. Najvažnejša pa je Kronika Pristave, napisana od 1950 do danes.

Predsednik Pristave, dr. Savelli, mu je v Pristavski list, števec 39, napisal laskave besede: „Odlikuje ga ljubezen do stvari, za katero dela, red in natančnost pri opravljanju svoje funkcije, točnost ter zvestoba — skratka vse vrline, ki so odlika javnega delavca. Pri delu ne išče sebe, poln je dobrohotnih in koristnih nasvetov, pri načrtovanju dela je vedno optimistično korajžen... Pri vsem pa je idejno jase, zvest načelom in odločen, kadar gre za njih obrambo.“

20. novembra zvečer se je pristavska srenja zbrala, da s skupno večerjo in v veseljem razpoloženju počasti osemdesetletnika Perniška s soprogo in vso ostalo družino ter mu javno in iskreno izreče priznanje in zahvalo. S toplimi čestitkami so mu spregovorili: predsednik dr. Savelli za Pristavo, M. Loboda za Zedinjeno Slovenijo, dr. Kremžar za vzgojiteljsko delo še doma, J. Škerbec za Duhovno življenje, A. M. Rantova v imenu pristavske mladine; M. Zarnikova za zvezo žena in mater.

Zadnja beseda pa je bila seveda slavljenčeva. S pieteto se je spomnil onih, s katerimi mu je bilo predvsem v zadnjih 30 letih delati na Pristavi. Imenoval je zveste sodelavce, ki bi jih bilo „lepo imeti nocoj v moji bližini. Vem, da so v duhu med nami. To so: župnik Matija, I. Kopač, A. Kočar, J. Oblak...“ Ko je tehtal uspehe, rast in dosežene sadove teh dolgih let, je z globoko vero in prepričanostjo poudaril: „Pristavski dom je sad molitve in prošnje. Zato tudi v bodoče veliko molite in bodite Bogu hvaležni zanj!“

Slovenski sosedje slavljenca iz srca čestitamo k lepemu življenjskemu prazniku! Naj mu Bog po svoji dobroti podeli še zdravja in uspeha polnih let!

-jlc

80 let msgr. dr. Franca Močnika

Udeleženci sprejema: Z leve (sedijo): msgr. dr. Oskar Simčič, msgr. dr. Kazimir Humar, jubilarnt msgr. dr. Franc Močnik ter msgr. dr. Lojze Škerl. Stojijo (z leve): Anton Lazar, Jože Jurak, gostitelj Vinko Levstik in prof. Vinko Beličič.

Znani slovenski hotelir Vinko Levstik je v svojem hotelu priredil počastitev 80-letnice msgr. dr. Franca Močnika, uglednega slovenskega duhovnika in stolnega kanonika ter odgovornega urednika Katoliškega glasa, ki so ga jugoslovanske oblasti po vojni izgnale iz matične Slovenije in predstavlja ugledno osebnost v cerkvenih in kulturnih krogih med Slovenci v Italiji in tudi širše.

Pri kosilu, ki ga je hotelir Levstik, prav tako „begunec“ v Gorici, priredil ob tej priložnosti, so bili navzoči: tržaški škofov vikar za Sloven-

ce msgr. dr. Lojze Škerl, goriški škofov vikar za Slovence msgr. dr. Oskar Simčič, msgr. dr. Kazimir Humar, glavni urednik Katoliškega glasa, Jože Jurak, župnik v Gabrjah pri Gorici in sourednik Katoliškega glasa; števerjanski župnik in ožji slavljenčev rojak Anton Lazar in pisatelj prof. Vinko Beličič. Pred slavljenčev je bila na mizi praznična torta ter lepo urejen šopek cvetja, povezana s slovenskim trakom.

Ob tej priložnosti je gostitelj Levstik takole nagovoril zbrane in še posebej slavljenca:

Tudi naš list se pridružuje gornji želji in slavljenca iz srca čestita.

V. L.

MALI OGLASI

ROZMANOV DOM (Zavetišče) — sprejema nove stanovalce. — Podprite to potrebno socialno ustanovo!

ZA DOM

PREGELJ in sinovi: izdelava kuhinjskega pohištva; Montevideo 35 - Tablada - T. E. 35-8157.

REDECORA — celotna oprema stanovanj: blago za naslanjače, odeje, zavese, tapete, preproge — Bolívar 224, Ramos Mejía, T. E. 654-0352.

Garden Pools — konstrukcije bazenov - filtri - avtomatično zalivanje - Andrej Marolt, Martínez de Hoz 110, San Miguel, T. E. 664-1656.

KNJIGE

Knjigarna SEME vam nudi vezavo knjig in fasciklov, za božič pa izbiro kartic - jasic - okraskov - daril. Av de Mayo 2414, R. Mejía, Tel. 651-1242.

SANITARNE NAPRAVE

Sanitarne in plinske naprave — privatne - trgovske - industrijske - odobritev načrtov. Andrej Marolt, Avellaneda 216, San Miguel. T. E. 664-1656.

ADVOKATI

dr. Vital Ašič — odvetnik; ponedeljek, sredo, petek od 17. do 19., Don Bosco 168 — San Isidro; T. E. 743-5985.

dr. Franc Knava — vsakovratne civilne, delavske in trgovske zadeve v Capitalu in Poia. Bs. As. — Tucumán 1455, 9. nadst. E - Tel. 45-0320 - poned., torek, četrtek od 16 do 20.

TRGOVINA

Delikatosa Franc Vester — Gana 119 - Capital - (1 kvadro severno od postaje Liniers).

Alpe Hogar — Stane Mehle — vse za vaš dom - L. Vernet 4225 - 1826 Rem. de Escalada - T. E. 248-4021.

KRIŽANKA

Vodoravno: 1) Razkol.

6) Glasbilo s strunami in tipkami. 11) Neha živeti.

12) Osebnih zaimek. 14) Giblje z glavo, kinka. 15) Na spodnji kraj. 16) O-

soljeni. 18) Brazda. 19) Središče vrtenja. 20) Do-

jame vsebino besedila. 22) Znak za magnezij.

23) Veliko vredno. 25) Porcija. 27) Poklic v vo-

jaško službo. 29) Medse-

bojno udarjanje. 31) Vol-

kovom podobne afriške zveri. 32) Premikati se.

33) Čutila za vid. 35) Predplačilo. 36) Cela, e-

naka. 37) Števnik. 39) Pog-

an. 41) Znak za holmij. 42) Slovenski svetniški

kandidat (2. skl.). 44) Prislov, ki izraža doda-

janje. 45) Ovoj. 46) Obr-

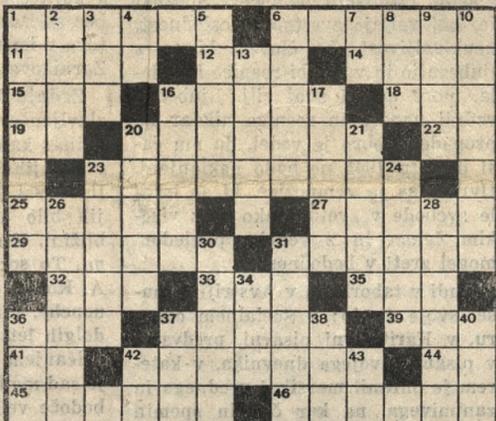
cal, večkrat sunil.

Navpično: 1) Rudnik. 2) Mali prerok. 3) Gledal.

4) Znak za cerij. 5) Zra-

ven. 6) Del nečesa. 7) Izvi-

splavarski drog. 8) Izvi-

rek. 9) Posedujem. 10) Manjša tekoča voda. 31)

Razvname. 13) Strelivo. 34) Kakor

16) Ptice dolgorepke. 17) Razsežnejšo. 34) Kakor

Zensko ime. 20) Predlog, ki izraža nasprotovanje.

21) Prav tako. 23) Čev-

ljarska nit. 24) Juh

dobna jed. 26) Brinjev.

28) Zmanjša trud. 30)

za zlato.

V SLOVENSKEM DOMU
V CARAPAČAJU

bo v nedeljo, 13. decembra po sv. maši, ki je ob 10.15 uri,

skupno družinsko
kosilo

Rojaki in prijatelji Doma, lepo vabljeni!

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda — Sarmiento 385, 1. nadst., pis. 10 - Buenos Aires - od 11 do 18.30 - T. E. 312-2127.

Kreditna zadruga SLOGA — Bm. Mitre 97, 1704 Ramos Mejía - T. E. 658-6574, 654-6438. Od poned. do petka od 14. do 19. ure.

Mutual SLOGA — Bm. Mitre 97, 1704 Ramos Mejía - T. E. 658-6574, 654-6438. Od ponedeljka do petka od 14. do 19. ure.

SLOGA — PODRUŽNICA SAN MARTIN — Slovenski dom - Córdoba 129 Tel. 755-1266 - Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure. (g. Stanko Oberžan).

SLOGA — PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS — Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uraduje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10,30 do 12,30 (ga. Marija Gorše).

SLOGA — PODRUŽNICA RAMOS MEJIA. V prtiličju poslopja Sloge, Moreno 129. Od ponedeljka do petka od 16.—19. ure. T. E. 658-6574 — 654-6438.

SLOGA — PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - Monte 1851 - Uraduje ob četrtek od 20. do 22. ure in ob nedeljah od 10,30 do 12,30 (g. Nande Češarek).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) H. Irigoyen 2756 Tel. 651-1760 - Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9,30 do 11,30 (gdč. Julka Moder).

OBVESTILA

SOBOTA, 5. decembra:

Miklavževa prireditev v Slomškovem domu.

Seja profesorskega zbora Slov. srednješolskega tečaja v Slovenski hiši ob 9. uri.

Zaključna proslava Jegličeve šole v Slovenski hiši ob 17 in Miklavžev prihod ob 20.

Odbora SFZ-SDO Slomškov dom vabita na občni zbor in sprejem novih članov ob 18.30 uri.

Vsakoletno „Božično srečanje v kuhinji“ pod vodstvom ge. Marije Želznikarjeve v priredbi Zveze slov. mater in žena. Začetek ob 14. uri.

V Slovenskem domu v Carapachayu ob 17.30 sklep šole in Miklavževanje.

NEDELJA, 6. decembra:

V Rožmanovem domu ob 11.30 sv. maša za pok. odbornike in člane. Po kosilu žrebanje rife (motorno kolo Juki). Obisk sv. Miklavža v Berazategui.

Adventno srečanje SDO-SFZ v Slovenski hiši. Ob 9.30 pričetek v dvorani, ob 12 zaključek z mladinsko mašo v cerkvi Marije Pomagaj.

Sklep Balantičeve šole in prihod sv. Miklavža ob 17. uri.

TOREK, 8. decembra:

Romanje ramoške in sanmartinske verske skupnosti v slovenske cerkev Marije Pomagaj.

Zaključek slovenske šole v Slovenski vasi. Ob 19 sv. maša, ob 20 akademija.

PETEK, 11. decembra:

Predavanje SKA: dr. Andrej Capuder: Pot v Kanaan. V mali dvorani Slovenske hiše ob 20.

SOBOTA, 12. decembra:

V Carapachayu veselica s pivom ob 21. uri.

NEDELJA, 13. decembra:

Občni zbor Slovenskega doma v San Martinu ob 9. uri.

SOBOTA, 19. decembra:

Koncert božičnih pesmi z božičnim večerom prireja Mladinski zbor iz Ramos Mejije.

ČETRTEK, 17. decembra:

Seja upravnega sveta ZS ob 20. uri.

SAMO

do 31. 12. 1987

velja posebna ugodnost:

Na navadno hranilno vlogo A 200.- in A 150.- za mladino od 12.—18. leta. si pridobite KARTO SLOGO.

Zaradi zvišanih podpor bo od 1. januarja 1988 višina naložbe A 250.-. Dosedanjim članom s KARTO SLOGA ne bo potrebno doplačilo: obresti na njihovo naložbo zato zadoščajo.

Usluge KARTE SLOGA so velike: lepe socialne podpore; hitra osebna posojila brez garanta.

Prost vstop na letovišče, kar je velika prednost v kopalni sezoni, ki prične v soboto, 5. decembra 1987. Pridružite se!

**KARTA
SLOGA**

SLOVENIJA V SVETU

ZDA

Letos, aprila meseca, je bilo srečanje prijateljev Lemonta, ki nameravajo obnoviti stavbe in prostore. Ameriški Slovenci smatrajo Lemont kot ameriške Brezje. V njegovi prvi cerkvi je bila leta 1925 ustoličena podoba Marije Pomagaj, katero je leta 1926 kronal ljubljanski škof dr. Bonaventura Jeglič. Leta 1929 je bil tu vseslovenski katoliški shod v Ameriki. V Lemontu tudi deluje uredništvo edinega slovenskega verskega mesečnika v ZDA, Ave Maria. Lemont je tudi kulturno središče; tukaj obstaja društvo „Slovenska pesem“, katere pevke in pevci so ustanovili slovensko knjižnico. V Lemontu se tudi namerava ustanoviti slovenski arhiv, ki je že v pripravi. Tukaj tudi deluje „Apostolska ustanova škofa Baraga“, ki je že imela dva študijska dneva.

P. dr. Fortunat Zorman, urednik mesečnika Ave Maria, ob priliki študijskih dnevih, ki so se vršili v Lemontu v okviru „Apostolske ustanove škofa Baraga“, v svojih poročilih Ameriški domovini posega v globoko in za nas važno temo: bistvo Baragove duhovnosti. Sodi, da Baraga ne bi mogel vršiti takega delovanja kot ga je, če bi bil pod vplivom janzenizma (janzenizem je manjši pojav XVIII. stol. v Franciji, ki ga je Cerkev pravočasno obsodila. Preko tega je janzenizem imel v Sloveniji velik vpliv. Smatra, da je delovanje dobrega v človeku pojav milosti in ne vključuje svobodne volje.) Baragovo delovanje je segalo na razna področja: jezikovno, književno, družbeno, misijonsko in dušnopastirsko. Vendar je bilo to delo pod vplivom njegovega duhovniškega in misijonskega poklica in je izviral iz dragocenih slovenskih tradicij, ki jih je prenesel iz svoje rod-

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE
REDACCION Y ADMINISTRACION:
RAMON L. FALCON 4158
1407 BUENOS AIRES
ARGENTINA
Teléfono: 6 9 - 9 5 0 3

Glavni urednik:
Tine Debeljak ml.

Uredniški odbor:
dr. Tine Debeljak, Tone Mizerit,
dr. Katica Cukjati, Gregor Batagelj

Correo Argentino Central (B)	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 3924
Registro Nacional de la Propiedad Intelectual N° 20.446	

Naročnina Svobodne Slovenije za l. 1987: Za Argentino A 85; pri pošiljanju po pošti A 100; Zdrž. države in Kanada pri pošiljanju z letalsko pošto 60 USA dol.; obmejne države Argentine 53 USA dol.; Evropa 65 USA dol.; Avstralija, Afrika, Azija 70 USA dol.; ZDA, Kanada in Evropa za pošiljanje z navadno pošto 45 USA dol.
TALLERES GRAFICOS "VILKO" S.R.L., ESTADOS UNIDOS 425, 1101 - BUENOS AIRES - T. E. 362-7215

PRIDOBIVAJTE
NOVE NAROČNIKE!

NA PRISTAVI

sklep
Prešernove šole

6. decembra ob 19. uri
nato
prihod sv. Miklavža.

ne Kranjske in „v katerih je vkovana dvatisočletna izkušnja kristjanov in s tem skušnja Cerkev, ki je živela, delovala in rasla iz notranje sile Cerkev in apostolskih časih.“

Slovenska kulturna akcija

dr. Andrej Capuder

POT V KANAAN

v petek, 11. decembra ob 20. uri v mali dvorani Slovenske hiše.

Carapachayska mladina

vabi na

VESELICO S PIVOM

12. decembra ob 21

Z vstopnino je pivo prosto na voljo.

Sodeluje orkester

ANDREJ FINK

(6)

S Prešernom pod Južnim križem

Kaj Slovenci še terjamo Terjamo demokratično državno ureditev, ki je edina skladna z duhom slovenskega javnopravnega izročila, potrjena z izkušnjami slovenskega narodnega prepoda ter zato v soglasju s političnim čustvom slovenskega človeka. Zato tudi terjamo, da mora slovenska država zagotavljati svobodnim državljanom njihove osebne pravice, delež na kontroli oblasti in vpliv na vodstvo državnih funkcij. Ker je ubožen položaj kateregakoli sloja stalna nevarnost za organično enoto naroda, mora biti vsakemu slovenskemu človeku v družbenem trnem gospodarstvu omogočena tvorba zasebne lastnine, ki zagotavlja osebno svobodo in tak dele v gospodarski dejavnosti, da bo čimbolj zavarovano osebno dostojanstvo.

Terjamo pa tudi, da se slovenskemu narodu prizna pravica do državnopravne samostojnosti in politične neodvisnosti. Slovenska država z vsemi atributi suverene politične družbe je vsak dan močnejša zahteva posebno mlajših rodov. Uresničitev slovenske državne samostojnosti je tudi edino, kar bo moglo obvarovati slovenski narod pred raztopitvijo v nacionalni integraciji z drugimi južnoslovenskimi narodi. Samoodločba je vrednota, po kateri slovenski narod danes še posebno teži. Spomenka Hribar pravi, da se je med NOB „slovenski narod za to pravico bojeval. Izbojeval je ni. Poraz bi bil že to, če bi se slovenski narod danes moral še vedno bojevati za to pravico — toda danes tudi pravice bojevati se za pravico do samoodločbe nima“ (NR, št. 57, str. 89).

Danes se v svetu opaža vedno več razočarancev nad znanimi ideologijami. Nobena ni zadovoljila človekovih pričakovanj. Začetni liberalizem je vodil v globoko krivico. V sedanjih omiljeni obliki je sicer v nekaterih odtokih sprejemljivejši, a je kljub temu, v kolikor izhaja iz brezdušnega materializma, nenaraven in zato v bistvu nesprejemljiv. Za njim so nastopili razni socializmi in marksizem-leninizem. Ob njih so se ogrevala in se ponekod še ogrevajo srca romantič-

nih revolucionarjev, ki pa slej ko prej trčijo ob neizprosno kamnito steno kakega „realnega socializma“, ki ni nič drugega, kot današnja varianta nekdanjega suženjstva. Vse kaže, da je modernemu ateističnemu svetu zmanjkalo sanj, za katere bi se bilo vredno prizadevati in celo dati življenje.

Edino, kar še vedno sveti, je krščanstvo oz. kašblštvo, ki s svojim naukom nenehno opozarja svet na božje in naravne resnice, ki edine lahko vodijo narode in posameznike po poti urejenega, kreativnega in človeka vrednega sožitja. Krščansko gledanje na svet ni politični sistem in se zato ne identificira z nobeno konkretno vladavino. Vzpostavlja pa s krščanskimi principi trdne temelje političnega reda. Ko govorim o programu, mi prihaja na misel pesnitev Ivana Preglja, ki so nas jo kot otroke naučili recitirati, med mnogimi drugimi, v slovenskih šolah v Buenos Airesu: „V jeziku sladkem, ki ga znam, / po ljubi materi imam, / iz zvestega mi vre srca / pozdrav najlepši ta: / Bog in Slovenija. / Ko gledam naše zemlje rast, / bridkosti njene, njeno čast, / se v spev mi plete iz srca / pozdrav najlepši fa: / Bog in Slovenija. / Naj jutro vzhaja na nebo, / naj sahne sonce za goro, / na tujem vem in vem doma / — pozdrav edini ta: / Bog in Slovenija. / In ko mi ura bila bo, / da v črno moral bom zemljo, / naj zadnjič še časti Boga / pozdrav edini ta: / Bog in Slovenija.“ Takrat smo recitali in umevali po otroško, danes kot odrasli pa čutimo, da je v ponavljajočem se leit motivu cel program.

Že Rimljani so v svoji klasični modrosti poznali in spoštovali načela političnega in sploh družbenega življenja, ki je povezava med avtoriteto, religijo in tradicijo. Eliminacija kateregakoli teh elementov ali prelom med njimi vodi v nered.

Ko govorimo o programu govorimo o podobi prihodnje Slovenije. Kakšen naj bo njen lik. Kakšne vrednote naj bi Slovenija hranila? In kakšne vrednote bodo njo podpirale?

Ustvariti si moramo vizijo Slovenije in slovenstva. Župančič bi dejal, da „kakor knjige mi, ljudi je brati znal; tako zatopil se je v tajnopis / človeka našega, / da je odliš / njegovih najglobočjih sanj / užgal pekočo stigo vanj.“ Brez dvoma moramo črpati sokove iz naših izročil, ki nas po drugi strani tudi vežejo. Najusodnejši prelom z izročili se je zgodil leta 1945 in se njega posledice kažejo zadosti jasno